

Marc De Bie

CHIC VOLK

Personages (5 dames, 5 heren)

Pauline Braeckman, 65-jarige weduwe
Annette, 40-jarige dochter van Pauline
Roland Lakiere, haar echtgenoot
Sanne, hun 16-jarige dochter
Susette, 35-jarige dochter van Pauline

Willy, de echtgenoot van Susette
Celine, schoonmoeder van Susette
Dolf, 70-jarige weduwnaar
Kristof, 17-jarige zoon van de apotheker
Robby, de baas van Annette

Decor

Een woonkamer van een middelgrote woning; ze wordt bewoond door Pauline Braeckman. In hetzelfde huis woont, in haar eigen appartement, Paulines dochter Annette met man en kind.

Er is een buitendeur en een deur naar het appartement van Annette, van waaruit men ook de garage bereikt. De derde deur leidt naar een hal; langs die hal komt men in de (ook door het gezin van Annette gebruikte) keuken, de slaapkamer van moeder Braeckman en nog een paar andere kamers.

Pauline zit meestal in een erker van waaruit ze door het raam onophoudend één oog op de buitenwereld gericht houdt.

Verhaallijn

Het is maandag. Op maandagavond gaat Annette kuisen bij haar buurman de apotheker. Maar niet vandaag. Nooit meer, heeft ze zonet besloten. Roland, haar echtgenoot, een arbeider aan de Gasmaatschappij, heeft vandaag immers een bevordering gekregen, wat hem het statuut van bediende in plaats van werkman opleverde. De echtgenote van een bediende die andermans vuil werk doet - dat kan niet. Roland vindt van wel. Annette gaat nog verder: ze wil in alles een aan hun nieuwe status aangepaste levensstijl. Om te beginnen heeft ze het bijwonen gepland van een voorstelling in het chique kader van Het Festival van Vlaanderen, met achteraf een etentje in een chic restaurant. Roland is het daar niet mee eens. Hij had collega Pros beloofd diens plafond te helpen leggen. Ruzie dus. Er zijn heel wat getuigen van de relatiestoornis. Moeder Pauline bijvoorbeeld. En Dolf, de half-dove weduwnaar die Pauline met rodekolen overstelpt. Ook Susette, die door het hooghartig gedrag van haar zus Annette danig over haar toeren raakt, zeker omdat haar man Willy weer "overuren" moet kloppen en schoonmoeder Celine zich meer dan ooit met alles bemoeit. En Sanne, Annettes dochter, die enigszins misbruik maakt van het feit dat Kristof van de apotheker achter haar aan zit.

* * *

1e bedrijf

Een maandag in oktober; het is 16 uur 30. Pauline, de zestigjarige weduwe Braeckman, zit in haar erker te breien. Ze heeft door het raam iemand nabij zien komen en houdt nu de buitendeur in de gaten.

PAULINE Hij is daar nog eens. Wat heeft hij nu bij?

Er wordt enkele keren aangeklopt aan de buitendeur.

PAULINE Binnen! (beraadt zich of ze zal opendoen: het opstaan en stappen kost haar moeite; ten slotte sukkelt ze toch naar de buitendeur) Ik heb hem al honderd keer gezegd dat hij niet moet kloppen. Hij hoort niet als ge "binnen" roept. (maakt de proef op de som) Binnen. (haalt schouders op en opent de buitendeur)

Dolf op.

PAULINE (sukkelt naar haar erker) Ik heb u al honderd keer gezegd dat ge niet moet kloppen. Ge hoort toch niet als ik "binnen" roep.

DOLF Wat zegt ge?

PAULINE Wat hebt ge nu bij? Een rodekool. Leg maar op tafel. (af hal)

DOLF Dichtbij gevoren vanmorgen. Twee graden op de thermometer. Vanmorgen. Om zes uur. Noordkant.

PAULINE (op) Roland zijn ajuinsaus staat op. Ik moet zien dat ze niet aanbrandt.

DOLF (toont pak) Een rodekool.

PAULINE Leg maar neer, heb ik gezegd. (naar haar erker) Hij is nog dover als zijn rodekolen. (roept) Leg ze op tafel.

DOLF (legt rodekool op tafel) Is er al nieuws van Roland? Van zijn dingen?

PAULINE Ik weet het niet. Hij is nog niet thuis. Ga zitten.

DOLF 't Zal rap Allerheiligen zijn.

PAULINE (luider) Pak een stoel!

DOLF Niet te lang. (gaat zitten) Celine is op de baan.

PAULINE Celine? Die is altijd op de baan.

DOLF Ze stond bij Thans Verhofstadt.

PAULINE De ene komeer bij de andere. Heeft ze u gezien?

DOLF Twee graden. Da 's dicht bij gevoren. Noordkant.

PAULINE (roept) Heeft Celine u zien binnenkomen?

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

PAULINE 't Kan mij niet bommen dat ze u gezien heeft. Komen doet ze toch. Ze doet meer kwaad met haar tong dan een hoer met haar gat.

DOLF Ik heb nog prei ook.

PAULINE Ons Susette is daar. Tiens. Hoe laat is 't? Moet ze Willy zijn eten niet doen?

DOLF En witte selder.

Susette op van buiten. Susette is een hypernerveuze, altijd aan de rand van overspannenheid levende vrouw.

SUSETTE Is er al nieuws?

PAULINE Moet ge Willy zijn eten niet doen?

SUSETTE Of er al nieuws is van Roland?

PAULINE Van zijn dingen?

SUSETTE Van zijn dingen, ja.

DOLF Met mijn spruiten wacht ik tot het gevoren heeft.

SUSETTE Aan de Gas gaat dat gelijk een fluitje van een cent. Aan 't Stad, gelijk bij Willy, dat is ander saus.

PAULINE Moet ge zijn eten niet doen?

SUSETTE Willy moet langer werken vanavond, moeder.

PAULINE Dat houdt niet op, dat langer werken.

SUSETTE Dat hebt ge aan 't Stad. Daar kunt ge overuren doen, dat brengt op. Aan de Gas gaat dat niet.

PAULINE Zijt ge al weg?

SUSETTE 'k Heb al heel de dag wreedaardige koppijn. Mijne kop barst open en toe.

PAULINE Hebt ge al iets gepakt?

SUSETTE Een dafalgan.

PAULINE Gij met uw dafalgan altijd. Hoeveel hebt ge ' r al gepakt?

SUSETTE Vier.

PAULINE Vier?!

SUSETTE Van 500 milligram maar. Bij de apotheker moet ik ook nog zijn. Maar 't is maandag vandaag, hij is gesloten. En mijn schoonmoeder is om zout. Ik vraag me af waar ze weeral blijft. Dat mens kan niet naar huis komen. Hoe houd ik het uit, hoe houd ik het uit. (af naar buiten)

PAULINE Z' is veel te gejaagd. Ze trekt zich alles te veel aan.

DOLF (luistert aan zijn horloge) Ze slaat paraplu.

PAULINE Ze ... ?

Sanne op van buiten. Ze stapt zonder iets te zeggen naar het appartement, opent de deur en gooit haar boekentas naar binnen.

SANNE Is er al nieuws?

PAULINE Ook 'ne goeiendag.

SANNE Of er al nieuws is? (af hal)

PAULINE Kijk eens naar uw vader zijn ajuinsaus. Zet ze op een klein vuur.

DOLF Dat 't rap Allerheiligen zal zijn van 't jaar.

Sanne op, met blikje cola.

PAULINE Ze was toch nog niet aangebrand?

SANNE (snel af, en terug) Nee. Ahwel?

PAULINE War?

SANNE Is er al nieuws?

PAULINE Ik wacht op uw moeder. Die moest al thuis zijn.

SANNE De winkels aan 't afdweilen, ja. (af appartement)

DOLF Met Allerheiligen kan 't al vriezen.

PAULINE Z' is daar. We zullen 't gaan weten van Roland zijn dingen.

Annette op van buiten. Ze heeft een roze kleedje aan. Annette is een vijfendertigjarige, aantrekkelijke vrouw met een koele en nogal hautaine houding.

PAULINE Goeiendag. En?

ANNETTE Is Roland er nog niet?

Annette stapt -voelend dat iedereen naar haar kijkt- met superieur misprijzen naar het telefoontafeltje. Ze neemt de vaste telefoon en vormt een nummer. Pauline kijkt toe.

PAULINE En uwe gsm?

ANNETTE Hallo. Spreek ik met de dingen? 't Is voor een dingen, meneer, een verandering in de telefoon euh dingen boek. De Witte Gids, ja. Ziet ge, mijn man is dingen, hij heeft een dingen gekregen.

Pauline luistert gespannen.

ANNETTE Hij is verhoogd. Hij is nu bediende. Bediende ja. Ja. Dat zou in de telefoongids moeten. Roland Lakiere-Braeckman. Bediende. Aan de Gas. Nee nee. Dat moet er niet bij. Vroeger was hij werkman, maar dat stond niet in de gids, nee. De rest blijft, ja. Koperbrugstraat 5. Zijn er kosten? Ge moet het maar zeggen als er kosten zijn. Daar zien we niet op. Ja. Dag, meneer. (hoorn neer)

PAULINE En? Nieuws van Roland?

ANNETTE Moeder. Uw oren staan niet op uw gat. Roland is verhoogd.

PAULINE Van wie weet gij het?

ANNETTE Van Roland zelf. Hij heeft mij opgebeld. Als bediende moogt ge naar uw vrouw bellen vanop uw werk. Hij heeft nu zijn eigen bureau ook, met een telefoon.

PAULINE Zijt ge weer weg?

ANNETTE Vijf minuten maar. Als hij komt, zeg hem dat ik direct thuis ben.

PAULINE Wie komt?

ANNETTE Roland!

PAULINE Mag hij al beginnen eten?

ANNETTE Nee! Hij moet wachten.

PAULINE Wachten? Roland creveert van de honger als hij van zijn werk komt.

ANNETTE Vroeger, moeder. Toen hij werkman was. Nu is hij employé.

PAULINE Ik heb ajuinsaus gemaakt.

ANNETTE Ajuinsaus!

PAULINE Met gezouten spek. Hij eet niets liever.

ANNETTE Van ajuinsaus wil ik hier niets meer horen.

PAULINE Hij moet toch eten?

ANNETTE Maar geen werkmenseneten. Ik heb een verrassing voor hem.

PAULINE Hij heeft liever mijn eten dan dat van u.

DOLF Is er nieuws van Roland?

ANNETTE Als ze van de apotheker komen, ge weet wat ik gezegd heb. (naar buitendeur)

PAULINE Wat hebt ge gezegd? Ik weet van niets.

ANNETTE Hoe, ge weet van niets? Ik zeg daarjuist dat Roland verhoogd is.

PAULINE En dan? 't Is maandag vandaag. 's Maandags gaat ge kuisen bij de apotheker.

ANNETTE Vroeger ging ik kuisen bij de apotheker.

PAULINE Vroeger?

ANNETTE Nu niet meer.

PAULINE Nu niet meer?

ANNETTE Roland is employé nu, moeder.

PAULINE En dan?

ANNETTE En dan? Verstaat ge dat niet?

PAULINE Nee 'k.

ANNETTE Het betaamt toch niet dat de vrouw van een employé gaat kuisen op een ander. (af)

PAULINE Niet meer ... ? Da's fijn.

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

PAULINE Ze zijn daar juist van de apotheker. Sanne!

SANNE (op uit appartement) Wat is 't?

PAULINE Wat vriendelijker. Kristof van de apotheker is daar.

Er wordt aangeklopt.

PAULINE Binnen!

Kristof op van buiten. Kristof is het vriendje van Sanne, maar het klikt niet altijd in hun relatie. Sanne stapt hooghartig - een tweede Annette - naar de hal; af.

KRISTOF Sanne!

PAULINE Dag Kristof.

KRISTOF Dag meter Braeckman. (kijkt enkel richting Sanne) 't Is om te zeggen...

Sanne op uit hal, stapt richting appartement.

KRISTOF Sanne.

SANNE Spreek niet meer tegen mij, gij. Spreek tegen die van de burgemeester. Die is van uw niveau. Kristof Puitonnozel met Delphine Stijvetrut. (af)

DOLF (tot Kristof) 't Zal rap Allerheiligen zijn van 't jaar.

KRISTOF Dag Dolf.

PAULINE 't Zal rap zeven uur zijn vandaag.

KRISTOF Zeven uur?

PAULINE 't Is daarvoor toch dat ge komt? Voor de wekelijkse kuis.

KRISTOF Voor de wekelijkse kuis, ja. Annette moet een uurtje vroeger komen vandaag. Om zes uur in plaats van om zeven. Waar is Annette? Is ze... (wijst naar appartement) Ik zal ... (af appartement)

PAULINE (kijkt door raam) Nu gaan we er alles van weten.

Roland op van buiten. Roland is een stevig uit de kluiten gewassen veertiger. Hij stapt meteen naar appartement.

PAULINE Roland, zijt ge daar al?

ROLAND Ja, schoonmama. Hier ben ik al. Alles okay? (snuift) Ajuinsaus! Hum! Ik kom direct. (af appartement)

PAULINE Ik heb het gehoord. Van ons Annette. Proficiat.

DOLF Proficiat, Roland. Met uw dingen.

ROLAND (op uit appartement, kiel in de hand; glimlacht hun lof bescheiden weg; trekt kiel aan) Ik moet eerst Pros en Sylviane hun auto over de put zetten. (naar buitendeur) Olie verversen. 't

Duurt niet lang. (snuift; naar hal) Ik kan er niet aan doen. Ik moet er eerst eens van proeven.
(af)

PAULINE Ons Annette heeft een verrassing voor u.

ROLAND (op; met mond vol eten) Wie?

PAULINE Ons Annette.

ROLAND (neemt het dubbelzinnig op) Een verrassing voor mij? Ze zal toch kunnen wachten tot vanavond? (af hal)

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

PAULINE (kijkt door raam) Zult gij kunnen wachten tot vanavond?

ROLAND (op; met gevulde mond) Wat wilt ge zeggen?

PAULINE Dat mokkel daar.

ROLAND (kijkt door raam) Dat is Sylviane van Pros.

PAULINE Zal ZIJ zo lang kunnen wachten?

ROLAND Dat moet ge aan Pros vragen. Ik zorg alleen dat er smeersel in de pijp zit. (af hal)

PAULINE Zie maar dat ge niet uitschuift.

ROLAND (op; met mond vol eten) En daarna, als we gegeten hebben, gaan Pros en ik een nieuw plafond leggen in zijn slaapkamer.

PAULINE In die van Sylviane dus?

ROLAND Scherp gezien. Tot binnen een klein halfuur.

PAULINE Hebt ge al eens op een kostuum gepeinsd? Nu ge employé zijt...

ROLAND Ik zal er morgen een passen, schoonmamake.

PAULINE Ik heb er acht. Allemaal zo goed als nieuw.

ROLAND Morgen. (af buiten)

DOLF Morgen dinsdag. De week zal weer rap voorbij zijn.

ANNETTE (op uit appartement; ze heeft een tas van een kledingzaak bij) Is Roland er nog niet?

PAULINE Van waar komt ge?

ANNETTE Uit de garage.

PAULINE Ik had u niet zien komen.

ANNETTE Dat moet ook altijd niet, hé moeder. Is hij al thuis?

PAULINE Roland?

ANNETTE Roland, ja. Nog nooit van Roland gehoord?

PAULINE Zeg. Zo kort altijd.

ANNETTE Hij moet zich direct gereed maken.

PAULINE Waarvoor?

ANNETTE Moeder. (af appartement)

PAULINE Ik mag niets meer weten van u. (tot Dolf) Ik mag niets meer weten van dat mens.

DOLF Roland employé.

Pauline snuit zich de neus.

DOLF Hij zag er anders goed uit.

PAULINE (kijkt door het raam) Nu dat ook nog. Het nieuws van den dag. (roept richting buitendeur) Kom binnen, Celine.

Er wordt aangeklopt aan buitendeur.

PAULINE Ze doet of ze mij niet hoort. Ondertussen alles staan keuren. Binnen!

Celine op van buiten. Celine is de moeder van Willy en de schoonmoeder van Susette. Celine is van het slag mensen dat twee stenen kan doen vechten.

CELINE Oeieoei, Pauline. Oeieoei. Mag ik hier nog binnen, mens?

PAULINE Waarom zoudt ge niet?

CELINE Dolf is hier ook zie ik. Dolf ziet ge overal. (schijnbaar lief) Strijd het niet af. Ik heb u vanmorgen ook bij Lavinie Bosman binnen zien gaan. Ge hadt een rodekool bij. Krijgt gij ook uw rodekolen van Dolf, Pauline? (blik op tafel) Ja. Ik zie 't. Ze zijn goed gelukt van 't jaar.

Dolf staat recht.

CELINE Ge moet daarvoor niet weggaan. Niet waar, Pauline? Dolf moet daarvoor toch niet weggaan?

DOLF 't Zal weer vroeg dag zijn morgen.

CELINE Bij Lavinie Bosman moet ge nu niet meer zijn. Die doet 's avonds om vijf uur al vast. Deur toe en televisie open. Ze wil geen enkel kinderprogramma missen.

DOLF Tot ziens nog eens, Pauline. Celine. (af buiten)

CELINE Voor mij moest hij niet weggaan. En, Pauline? Is er al nieuws van Roland zijn dingen?

PAULINE Roland is verhoogd.

CELINE Is 't van dat? Ik had het wel gepeinsd. Ja, aan de Gas gaat dat gemakkelijk, verhoogd worden. Ge moet daarvoor niet geleerd zijn, heb ik eens gelezen.

PAULINE Gemakkelijk gaan? Hij heeft een examen moeten doen. Hij was de eerste gepasseerd. De eerste van duizend man.

CELINE Pauline, alstublieft, er werkt maar veertig man aan de Gas. Aan 't Stad benoemd worden, dat gaat zo gemakkelijk niet. Vraag het maar aan onze Willy. Als werkman, ja. Met een contract van een jaar. Maar niet als employé. Onze Willy heeft een vast contract. Dat van Roland is geen vast contract zeker?

PAULINE Een voor honderd jaar en drie dagen.

CELINE Oeieoei, Pauline, Roland employé. Als 't maar niet naar Annette hare kop slaat. Ze kan al zo met haar gat draaien.

Annette op uit appartement. Ze heeft een nieuw – blauw - kleedje aan en stapt met een vreselijk air naar de hal. Zonder spreken af.

CELINE Oeieoei, Pauline, ziet ge wel: ze zegt zelfs gene goeiendag meer. En ze heeft een nieuw kleedje aan ook. 't Begint al. (roept poeslief) Proficiat zulle, Annette.

ANNETTE (op) Merci, Celine.

PAULINE Ge hebt een nieuw kleed aan.

CELINE Van bij Zeeman. Daar hebben ze goed gerief. En niet te duur.

ANNETTE Zeeman? Daar gaat alleen 't werkvolk.

PAULINE Wat kost het?

CELINE Ge moogt zo nieuwsgierig niet zijn, Pauline. Ik zal eens schatten. Dertig euro.

ANNETTE Vermenigvuldig maar met tien. Als ge zo ver kunt tellen. (tot Pauline) Is de postbode nog niet geweest?

PAULINE De postbode?

ANNETTE Nee. Ik zie het al. (af appartement)

CELINE De postbode. Oeieoei, Pauline, ze spreekt al op de letter ook. 't Zal wel naar haar kop geslagen zijn. Fikken de facteur, wil ze zeggen.

PAULINE (roept) Fikken? Vanmorgen, ja, met de gazet.

ANNETTE (op appartement) Niets anders? (naar hal)

PAULINE Wat zou hij nog anders moeten brengen?

ANNETTE Iets speciaals. Iets voor... (af hal)

CELINE Oeieoei, Pauline. Iets voor chic volk wil ze zeggen.

ANNETTE (op) Zo is dat, Celine.

CELINE Oei oei, Pauline.

PAULINE Kristof van de apotheker is hier.

ANNETTE Waar?

PAULINE Op ons Sanne haar kamer. Ge moet een uur vroeger gaan vandaag.

ANNETTE Moeder, wat had ik u gezegd?

PAULINE Wat hadt ge gezegd?

ANNETTE Ik ga niet meer kuisen.

PAULINE Ja zeg. Zeg hen dat zelf.

ANNETTE Wat denken ze wel bij de apotheker? (af appartement)

CELINE Oeieoei, Pauline, 't is daar. 't Is in hare kop geslagen.

PAULINE (roept) 't Is toch maandag vandaag?

ANNETTE (in) Doet madame van den apotheker mijne kuis misschien? Doet zij mijne strijk? (af)

CELINE Oei oei, Pauline. Als 't maar geen kwaadspel wil.

ANNETTE (op) Ik moet voor niemand achteruit gaan. Ik ben zo goed als gelijk wie. (af)

CELINE Als 't maar geen kwaadspel wil, mens.

Annette op met beige regenmantel aan.

PAULINE Zijt ge weer weg?

ANNETTE Niet lang. Als Roland komt, zeg het hem.

PAULINE Wat?

ANNETTE Dat ik niet lang weg ben.

PAULINE Waar gaat ge nu naartoe?

ANNETTE Moet ge 't echt weten, moeder?

PAULINE Nee 'k.

ANNETTE Naar de wijndiscount.

PAULINE Wat gaat ge daar doen?

ANNETTE Om wijn.

CELINE Er ligt toch niemand in de kliniek?

ANNETTE Wij kopen wijn voor onszelf, Celine, en niet voor zieke mensen. Voor onszelf. En geen goedkope. 't Is voor bij ons eten. Ik ga met de auto. (af appartement)

PAULINE (roept) Voor bij het eten? En Roland dan? Roland heeft zo geiren een glas bier bij zijn eten.

CELINE Wijn bij haar eten? Oeieoei, Pauline, dat is het laatste, mens. Niet meer kuisen in de apotheek en wijn drinken, dat is 't begin van 't laatste. Zal hij nu een kostuum moeten dragen ook? Roland?

PAULINE (houdt even op met breien, kostuums zijn haar zwakke plek) Een kostuum?

CELINE Employés dragen een kostuum met een hemd en een plastron. Aan 't Stad toch. De Gas, ja, dat is zo chic niet.

PAULINE Ik heb nog acht kostuums van onze Georges zaliger. Acht. Splinternieuw.

CELINE Niet overdrijven. Splinternieuw? Er zit glans op de mouwen. Sleet. Onze Willy zou ze niet willen dragen.

Kristof en Sanne op appartement. Het is weer koek en ei tussen die twee.

SANNE Blijf niet te lang weg.

KRISTOF Vijf minuten. Vijf

SANNE Vier.

KRISTOF Drie.

SANNE Twee.

KRISTOF Twee.

PAULINE De bui over?

SANNE Welke bui?

KRISTOF 't Was geen bui, meter Braeckman. 't Was een misverstand.

CELINE Gij zijt de zoon van de apotheker, nee? Ik ken u. Kevin, niet waar?

KRISTOF Kristof.

CELINE Kristof. Nu weet ik het. Gij zijt diegene die vrijt met dat meisje van de burgemeester.

KRISTOF Ik? (kijkt ongerust naar Sanne) Nee.

CELINE Ik dacht het. Heb ik haar gisteren niet van achter op uw brommer gezien?

KRISTOF Dat was zij niet. Dat was ik niet. Dat was mijn brommer niet.

Sanne draait zich hooghartig, boos en ongelukkig om; af appartement.

KRISTOF Sanne. (kijkt hulpeloos; blik op zijn horloge; triestig) Hebt ge Annette al gezien, meter Braeckman?

PAULINE Ze is efkens weg.

KRISTOF Hebt ge haar al gesproken?

PAULINE Van ver.

KRISTOF Hebt ge 't gezegd?

PAULINE Wat?

KRISTOF Dat ze wat vroeger moet komen. Om zes uur in plaats van om zeven. Hebt ge?

PAULINE Nog geen occasie gehad.

KRISTOF (denkt na) Ik kom direct terug. (kijkt hulpeloos van het appartement naar Pauline) Tot straks. (boze blik naar Celine; af naar buiten)

CELINE Een ambetant manneke, peins ik, die van de apotheker. Is er iemand?

PAULINE (kijkt door raam) Ons Susette.

CELINE Oeieoei, Pauline. En ik moest op tijd thuis zijn met haar zout.

SUSETTE (op van buiten; hypernerveus) Ahwel?

CELINE Ik ging juist naar huis gaan.

SUSETTE Waar blijft ge met dat zout? De patatten staan op en ik heb geen zout. Hoe kan ik nu zout op de patatten doen als er geen zout is? Patatten zonder zout, dat kan toch niet?

PAULINE Ge moet u zo niet opjagen. Dat is slecht voor uw dingen.

CELINE Ik zeg het haar ook, Pauline. 't Is slecht voor haar dingen.

SUSETTE Ik mij opjagen? Ik? Gij! Gij jaagt mij op. Gij! Gij!

CELINE Oeieoei, Pauline. Ze heeft ervan. De zenuwen. Dat zit een beetje in jullie volk. Overspannen. (tot Susette) Was onze Willy al thuis?

SUSETTE Willy doet overuren, moeder. Hoe dikwijls nog. Aan 't Stad doen ze overuren. Dat is niet gelijk aan de Gas.

CELINE Roland is nu ook employé. Zogezegd employé.

SUSETTE Niet moeilijk. Aan de Gas.

CELINE Wat heb ik u gezegd, Pauline? Aan de Gas moet ge daarvoor niet geleerd zijn.

Annette ongemerkt op uit appartement.

CELINE Om aan de Gas benoemd te geraken, moet ge...

SUSETTE Chance hebben, chance.

ANNETTE (schrijdt met het gebruikelijke air door de kamer) Chance. (af buiten)

PAULINE Zijt ge al terug met die wijn?

CELINE 't Is echt naar hare kop geslagen.

SUSETTE En een goeiendag zegt ze dus ook niet meer. Tegen haar bloedeigen zuster? Spreekt ze niet meer tegen gewoon volk?

CELINE Gewoon volk? Gij zijt zo goed als zij. Onze Willy zou u anders niet gewild hebben.

PAULINE 't Komt misschien door die champagne. Ze is champagne gaan halen voor bij hun eten.

CELINE Wijn, heeft ze gezegd, Pauline. Wijn. Champagne zeker. Dat kan ze niet betalen.

SUSETTE Wat peinst die wel? Van de madame uit te hangen in mijn tegenwoordigheid. Maar ik zet hier gene stap meer over de vloer. Gene stap. En moest ge weten wat last ik weer heb aan mijn maag. Gene stap zet ik hier nog over de vloer.

CELINE Dat moogt ge niet zeggen, Susette. Uw moeder woont hier ook, het schaap, en dat is en blijft uw moeder.

SUSETTE Gene stap. Voor mijn moeder niet, voor niemand. Wie mij wil zien kan mij thuis komen opzoeken. Mijn rechter schouder kan ik ook niet meer bewegen.

CELINE Ge kunt misschien met Dolf eens komen, Pauline. Hij moet daarvoor niets meebrengen. Hij moet al genoeg weggeven.

SUSETTE Champagne drinken omdat hare man een verhogingske gehad heeft. Dat noem ik niet meer stoeffen. Dat noem ik zot zijn van glorie.

CELINE En ze wil niet meer gaan kuisen, ook niet, bij de apotheker. Kuisen is te min voor madame.

SUSETTE Ze moet absoluut zoveel kak niet maken van Roland zijn verhoging, want bij zijn wedde komt geen halve euro bij.

CELINE Onze Willy werkt aan 't Stad, Susette. Daar gaat niets boven.

SUSETTE En een nieuw kleed kan ik mij ook kopen.

CELINE Dat van haar trok op niets. De goeiekoop stond erop te lezen. We zijn weg. Kom.

PAULINE Voor mij moet ge niet weggaan.

SUSETTE Ze had er nog maar juist een nieuw.

CELINE Dat roze.

SUSETTE Ze staat met geen blauw. (af buiten)

CELINE Met roze ook niet. Dag Pauline. (vals) De complimenten aan Dolf. (af buiten)

PAULINE Toverheks! Maak dat ge wegkomt.

SANNE (op uit appartement) Is mijn vake er nog niet?

PAULINE Ziet ze kwakkelen. De lange tong. Oh dat is een ambetant vrouwmens. Ik verschiet niet dat ons Susette op is van de zenuwen. Met zo een schoonmoeder op uw kot. Kristof is daar ook weer.

Sanne aanstonds af naar appartement. Er wordt aangeklopt.

PAULINE Binnen. (richting Sanne) Ahwel? Ge zijt ineens weer weg?

KRISTOF (op van buiten) Nee, ik ben ineens terug. Hebt ge Annette nu al gezien, meter Braeckman?

PAULINE Half en half.

KRISTOF Hebt ge 't haar gevraagd?

PAULINE Ja.

KRISTOF En?

PAULINE Ik peins dat ze 't niet goed gehoord heeft.

KRISTOF Niet goed gehoord?

PAULINE Hare rug doet zeer.

KRISTOF Wat heeft dat met haar oren te maken?

PAULINE Met hare rug. Ik peins niet dat ze zal kunnen kuisen.

KRISTOF Voilà. Dat kwam ik zeggen. 't Is niet te kuisen vandaag. 't Is te koken.

PAULINE Koken?

KRISTOF Ja. Ik was mis. Ik dacht: 't is maandag, 't is kuisdag.

PAULINE Koken? Komt er volk?

KRISTOF Ja.

PAULINE Familie?

KRISTOF Onze pa zijn nonkel-missionaris. Zou ik... (stapt naar appartement)

PAULINE (kijkt door raam) Roland is daar! Waarom brengt Pros hem niet terug? Waarom die Sylviane? Sanne! Uw vader is er.

ROLAND (op van buiten; hij doet zijn kiel uit en kuist er zijn zijn handen nog eens aan af) Voilà. Dat is dan ook weeral geregeld. (opent deur appartement, gooit kiel naar binnen) En nu een goeie portie ajuinsaus. (gaat aan tafel zitten) Wie bedient er mij? Is er iets, manneke?

KRISTOF Ik kom vragen of Annette een beetje vroeger komt vandaag.

ROLAND Dat is in orde, jongen. Ze komt een beetje vroeger vandaag. Hoe laat wilt ge dat ze komt?

KRISTOF Een uurtje vroeger.

ROLAND Om zes uur?

KRISTOF Ja.

ROLAND Om zes uur. Ze zal er zijn.

PAULINE (roept) Sanne! Uw vader is hier.

ROLAND (roept) Sanne! Uw vader is hier! En zijn buik plakt aan zijne rug van de honger.

PAULINE (staat recht) Ik zal ik u bedienen.

ROLAND Blijf zitten, schoonmama. Roland bedient zichzelf. (af hal)

SANNE (op appartement) Waar is mijn vaken? (merkt Kristof; kwaad) Wat staat gij hier nog te doen?

Roland op uit hal, met kom.

SANNE Vake! Proficiat! (wil hem kussen)

ROLAND Pas op. Verbrand u niet. (gaat aan tafel zitten)

SANNE (kust Roland) Ge zijt ne crack. Proficiat.

ROLAND Waarom?

SANNE Wat moet ge nu doen, als bediende?

ROLAND Dat ik dat zelf eens wist. Voorlopig alleen maar fotokopies maken.

SANNE Heel de dag?

ROLAND Mijn ogen doen er zeer van.

SANNE Ge zijt er precies niet blij mee?

ROLAND (uit de kom etend) Blij? Waar ik was, in 't atelier, daar kende ik iedereen. We gingen samen naar de kantine. We aten onze boterham samen, we babbelden samen. Kom, er was iets tussen ons: gezelligheid. Nu zit ik moederziel alleen in de kantine van de bedienden.

PAULINE Werkt Sylviane van Pros nog in de kantine?

ROLAND Waarom vraagt ge dat? (recht)

PAULINE Hebt g' al genoeg?

ROLAND Van ajuinsaus krijg ik nooit genoeg. (af hal)

SANNE Ik ga mijn huiswerk maken.

KRISTOF Mag ik u helpen?

Sanne bekijkt Kristof onheus; af appartement.

KRISTOF Ik zal u helpen. (af appartement)

ROLAND (glunderend op hal, met glas bier) Wat kan ik niet missen bij ajuinsaus? Santé! (drinkt gulzig)

ANNETTE (op van buiten) Bonjour! (ze zet een warenhuistas neer en stapt tot bij Roland; ze geeft hem, tot zijn verbazing, drie kussen) Proficiat nog eens, schat.

PAULINE Schat?

ANNETTE Schat, ja. Mag ik geen "schat" zeggen?

ROLAND Ge moogt, ja, maar ge moet niet. Dat klinkt zo raar.

PAULINE Ze heeft een nieuw kleed aan.

ANNETTE Vindt g' het schoon?

ROLAND (vrolijk dubbelzinnig) Schoon. Maar ik zie u even geiren zonder kleed als mèt. Zonder nieuw kleed, wil ik zeggen. (drinkt, boert, gaat zitten; eet verder)

ANNETTE Roland!

Roland bekijkt haar vreemd, de mond vol eten.

ANNETTE Moeder! Had ik niet gezegd dat hij moest wachten met eten?

PAULINE Hij raasde van de honger.

ANNETTE (kijkt in kom) Ajuinsaus! Bêh!

ROLAND Ajuinsaus! Allelujah! (eet met volle mond)

Annette neemt kom van voor zijn neus weg.

ROLAND Wat doet gij nu?

Annette met kom naar hal.

ROLAND Zoudt g' u niet beter gereed maken om te gaan kuisen bij de apotheker in plaats van mijn eetlust te verbrodden? Ze verwachten u wat vroeger, zegt Kristof.

ANNETTE (op) Kuisen?

ROLAND 't Is toch maandag? Of ben ik in de war?

ANNETTE Nee. 't Is maandag.

ROLAND Wel?

ANNETTE Ik ga niet.

ROLAND Ge gaat niet?

ANNETTE Roland. Kan ik gaan kuisen als gij employé zijt?

PAULINE 't Is om te koken. Er komt volk.

ROLAND Koken of kuisen, ge moet doen wat de mensen van u verwachten. (haalt kom terug)

Annette neemt prompt de kom weer op en draagt ze terug naar de hal.

ROLAND Ja maar zeg.

PAULINE Was er genoeg azijn in?

ROLAND Wat is dat nu voor iets?

ANNETTE (op uit hal, tot Pauline) Is Fikken de facteur niet meer geweest?

ROLAND Ge moet niet van onderwerp veranderen. (wil glas bier nemen)

ANNETTE Wat is dat? Bier?!

ROLAND Bier, ja. Wat dacht ge? Eau-de-Javelle?

ANNETTE Bier! (neemt glas; af hal)

PAULINE Ze heeft champagne gekocht.

ANNETTE (op) Wijn, moeder. Vanaf nu drinkt ge wijn bij uw eten. Zoals het een bediende betaamt. En waar is uw plastron? Ge hebt uw plastron uitgedaan.

ROLAND Ja 'k.

ANNETTE Waarom?

ROLAND Ik kreeg er jeuksel van.

ANNETTE Ge houdt uw plastron aan. Employés dragen een plastron. Ga hem weer aandoen. Vooruit. Spoed u.

SANNE (op uit appartement) Vooruit. Spoed u.

KRISTOF (achter Sanne aan: het is weer koek en ei) Ik ga er direct om, Sanneke. (merkt Annette) Annette! Ah! Ik ben blij dat ik u zie. Ge moet direct komen, zegt onze pa.

ANNETTE Moet. Moet. Hoort ge dat, Roland? Op zo een toon spreken tegen de vrouw van een employé.

Roland is te verbijsterd om te reageren.

KRISTOF Onze pa zijn nonkel-missionaris komt.

SANNE Kristof. Eerst dat boek. (loodst Kristof naar buiten)

KRISTOF Om zes uur, Annette. (af buiten)

ROLAND Ik versta er niets van.

SANNE Luister eens naar mij, vake. Mij zult ge wel verstaan.

ROLAND (tot Annette) Zijt gij zot aan 't worden?

SANNE (neemt Roland bij de arm) Als ge nu toch aan de fotokopiemachine staat...

ROLAND Wat moeten die mensen zeggen?

SANNE Vake!

ANNETTE (kort) Sanne!

SANNE (even kort) Wat is 't?

ANNETTE Ik heb gezegd dat ge "pa" moet zeggen tegen uw vader. Tegen uwe pa.

ROLAND (verliest zijn kalmte) En waarom moet dat meisje "pa" zeggen tegen hare pa?

ANNETTE Ge weet heel goed waarom dat meisje "pa" moet zeggen tegen u. Omdat gij nu geen werkman meer zijt, maar bediende.

SANNE Vecht het onderen uit. (af appartement)

ROLAND Ik versta er niets van.

PAULINE 't Is simpel. Annette moet een uur vroeger gaan.

ANNETTE Ik ga niet.

PAULINE 't Is niet om te kuisen, maar om te koken. Er komt volk.

ANNETTE Ik ga niet.

ROLAND (poogt het met redelijkheid) Dat is nu al vijf jaar, Annette, vijf jaar, dat ge 's maandags na uw werk op zijn sluitingsdag gaat kuisen bij de apotheker, en af en toe, als 't pas geeft, gaat koken. Als er volk komt of zo. Pas op. Voor mij moèt ge dat niet doen. En voor 't geld ook niet. We verdienen onzen boterham.

ANNETTE Juist daarom.

ROLAND Dat is nu de kwestie niet. De kwestie is dat ge die mensen niet van vandaag op morgen kunt laten staan. Ze rekenen op u.

ANNETTE En als ik nu mijn been had gebroken?

ROLAND Dat is wat anders.

ANNETTE Als ik mijn been had gebroken, kon ik toch ook niet gaan?

ROLAND Het is wat anders, zeg ik.

ANNETTE Het is juist hetzelfde.

ROLAND Het is anders. Uw been breken, dat is een... een accident. Dit, dit, dit is...

Annette af hal.

ROLAND (roept) Annette, ge kunt die mensen dat niet aandoen! Er komt volk! Ze hebben op u gerekend. Anders hadden ze dat volk niet gevraagd.

PAULINE Chic volk.

ANNETTE Chic volk? We moeten voor niemand achteruit gaan, wij.

PAULINE Voor één keer nog.

ANNETTE Moeder!

PAULINE Ik bemoei er mij niet me er mee.

ROLAND Uw moeder heeft gelijk, Annette: voor één keer nog. Daarna ...

ANNETTE Nee.

ROLAND Daarna ...

ANNETTE Nee!!

ROLAND 't Is goed. Maar ge gaat het zelf zeggen tegen de apotheker.

ANNETTE Ik? Waarom ik?

ROLAND Wie anders?

ANNETTE Gij moet dat zeggen.

ROLAND Ik?

ANNETTE Ja.

ROLAND Ah zo.

ANNETTE Ja zo. Gij zijt bediende, gij moet dat zeggen.

Rolands gsm rinkelt.

ROLAND (woedend) Ik heb geen tijd om dat te gaan zeggen, ik moet nog een plafond gaan helpen leggen vanavond. (nog steeds woedend) Hallo. (zeemzoet) Ik was juist over u bezig.

ANNETTE (neemt Roland de gsm af) Ge gaat geen plafonds leggen vanavond. We gaan weg vanavond.

ROLAND Wat?

ANNETTE Weg!

Roland neemt woedend de gsm terug.

PAULINE Wie is 't?

ANNETTE Dat wijf van Pros. Die vamp! (af appartement)

PAULINE Vamp? Wat is dat nu weer voor iets?

ROLAND (in gsm, vriendelijk) Ik zal het u straks uitleggen, Sylviane. Ja. Tot straks. (Steekt gsm weg) Nu heb ik er genoeg van! (stapt woedend richting appartement) Wat wilt ge daarmee zeggen: we gaan weg?

ANNETTE (op uit appartement) Dat we weggaan vanavond, ik en gij.

ROLAND Weggaan?

ANNETTE Weggaan.

ROLAND Weggaan ...

ANNETTE Ge zijt nu bediende. Dan moet ge 'r van tijd tot tijd eens weggaan met uw vrouw.

Roland kijkt verbijsterd.

ANNETTE Kleed u maar al aan. (naar appartement)

ROLAND (rent haar achterna en houdt haar tegen) Wachten, gij!

ANNETTE Wat is 't?

ROLAND We gaan niet weg.

ANNETTE (maakt zich los, kordaat) Wie is hier de baas?

ROLAND We gaan niet weg!

ANNETTE We gaan wel weg.

ROLAND We gaan een plafond leggen vanavond, Pros en ik. En wij, gij en ik, we gaan niet weg. Niet weg! Niet weg! (stampvoetend af appartement)

PAULINE Een haar in de boter.

2e bedrijf

Een kwartier later. Pauline zit nog steeds in haar erker bij het raam. Ze kijkt naar buiten.

PAULINE Nog ne keer! En hij is nog maar een kwartier weg. Als hij maar niet klopt. Hij hoort toch niet als ik "binnen" roep.

Er wordt aangeklopt aan buitendeur.

PAULINE 't Is niet waar. En hij hoort niet als ik "binnen" roep. (sukkelt naar buitendeur) Ik heb hem al honderd keer gezegd dat hij niet moet kloppen. Hij hoort... (opent buitendeur) Waarom klopt gij nu altijd? Ge hoort toch niet als ik "binnen" roep. (sukkelt naar haar plaats)

DOLF (op; houdt een pak vast) Ge moet harder roepen. Ik hoor niet als ge "binnen" roept.

PAULINE Zet u. Wat hebt ge nu vast?

DOLF (gaat zitten) Vijf graden daarjuist. Noordkant.

PAULINE Ge hebt een uur geleden nog maar iets gebracht. Wat is 't? Ajuin? (peinzend) 't Zal toch niet waar zijn da 'k geen ajuinsaus meer zal mogen maken...

DOLF Ik heb nog iets bij. (haalt envelop uit binnenzak)

PAULINE Wat is dat?

DOLF Fikken de facteur heeft mij dat gegeven.

PAULINE Een brief?

DOLF Wat zegt ge?

PAULINE Fikken is vanmorgen toch geweest? Met de gazet. Geef ne keer.

DOLF Hij kwam van bij Zjang Parei. Hij werkt daar voor en na. "Ik zie dat ge op weg zijt naar Pauline van Dikke Georges," zegt hij. Ik zeg: "Ja, ik ging haar juist een zakje ajuin brengen." "Hier," zegt hij, "draag dat mee, ik ben dat vanmorgen vergeten in haar bus te steken."

PAULINE Geef. (luid) Die omslag.

DOLF (geeft de envelop) Ik zeg: "Pauline verdient dat. 't Is een braaf mens."

Pauline bestudeert de envelop.

DOLF "En nooit iets vragen. Altijd met alles content."

PAULINE 't Is niet voor ons. R Lakiere staat erop. R Lakiere? R Lakiere. Ik heb dat nog gehoord. Zei Fikken dat het voor ons was?

DOLF Lavinie Bosman. Da 's iets anders.

PAULINE Doe hem maar weer mee. Zeg tegen Fikken dat het niet voor ons is. (kijkt nieuwsgierig in de niet vastgekleefde envelop; leest) Gefelleseerd... - wat voor een woord is dat nu weer -... met uw... promotor. (geeft envelop aan Dolf) Niet voor ons.

DOLF R Lakiere. Is dat dingen niet?

PAULINE Promotor? Zou 't geen reclame zijn voor een grasmachientje? Roland heeft daarvoor getelefoneerd. Ik weet het niet. Ik trek het mij niet aan. (breit weer)

DOLF Binnenkort Allerheiligen. De dagen alle dagen wat korter. De nachten alle nachten iets langer. Stoort het niet?

PAULINE Wat?

DOLF Stoort het niet?

PAULINE Wat stoort er niet?

DOLF Ge moet het zeggen als het stoort. Ik wil hier wegblijven ook.

PAULINE Ge moet niet weg blijven.

Stilte.

PAULINE Hoe is 't anders met u?

DOLF Morgen dinsdag.

PAULINE Behalve met uw oren? Ge moet ermee naar de polykliniek gaan. Daar zit een goeie specialist.

DOLF Nu versta ik u. Als ge naar mij kijkt, versta ik u. Wat zegt ge?

PAULINE In de polykliniek zijt ge nog 't best gediend van al. En goedkoop. Ik ga daar om massage. Voor mijn heup.

DOLF Lavinie Bosman is een profiteur. 't Is altijd: "Dolf, hebt ge mij dit niet? Dolf, hebt ge mij dat niet?"

PAULINE Hoe is 't met uw stoof?

DOLF 't Steekt mij tegen.

PAULINE (roept) Uw stoof? Marcheert ze al wat beter?

DOLF Mijn stoof?

PAULINE Gaat ze nu al beter in brand?

DOLF Ik kan er niet mee werken.

PAULINE Nog altijd niet?

DOLF Ons Julie deed dat altijd. Die kon er goed mee werken.

PAULINE Hoe lang is ze nu al dood? (luider) Julie. Hoe lang ze al dood is?

DOLF Ons Julie? (rekent) Veertien maand.

In het appartement ontbrandt de strijd weer in hevigheid.

ANNETTE Nee! Nee! Nee!

DOLF 't Doet..

ANNETTE (op uit appartement) Nee!

ROLAND (op) Ja!

ANNETTE Nooit!

ROLAND Snotverdomme!

ANNETTE Roland! En vloek niet zo. Hoort ge een employé vloeken?

ROLAND Snotver snotver snotverdomme.

Annette af hal.

ROLAND Afspraak is afspraak. (wil Annette achterna, krijgt eerst de deur tegen de neus)

KRISTOF (op van buiten; met boek) Is 't in orde?

PAULINE Wat?

KRISTOF Dat van Annette. Ze komt toch?

PAULINE Wat hebt ge vast?

KRISTOF Een boek voor Sanne. We wachten op haar.

PAULINE Op Sanne?

KRISTOF Op Annette.

Annette op uit hal. Kristof trekt zich bedeesd terug.

ANNETTE (stapt zonder iemand aan te kijken naar appartement) Ik heb u mijn gedacht gezegd over dat kuisen. En blijf van die ajuinsaus. (af appartement)

ROLAND (op; de mond gevuld) Tegen mij moet ge uw gedacht niet zeggen. Tegen de apotheker moet ge dat doen.

ANNETTE (op) Dat zoudt ge willen: mij de vuil commissiekes laten doen. (af hal)

ROLAND (achter Annette aan) Snotfer! Snotfer! Snotferdomme! (af hal)

KRISTOF Het ziet er niet goed uit.

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

PAULINE Spant het tussen uw vader en uw moeder soms ook?

Kristof knikt.

PAULINE Hard?

KRISTOF Vandaag nogal.

PAULINE Over?

KRISTOF Ons ma heeft niet graag dat onze pa zijn nonkel-pater komt.

PAULINE Waarom niet?

KRISTOF (loert naar appartement) Wat? Omdat nonkel-pater een beetje... Hij is negenentachtig jaar. Hij begint...

PAULINE Mijn vader had dat ook.

KRISTOF "Senilitas," zegt onze pa.

PAULINE Zoiets.

DOLF (tot Kristof) Plus vier graden was 't, toen ik naar hier kwam. Aan de noordkant.

KRISTOF Dag Dolf.

ANNETTE (op hal) Ik weet niet hoe ge niet beschaamd zijt. Uw vrouw doen kuisen als gij zo een positie hebt.

ROLAND (op) Maar snotverdomme! ge moet niet gaan kuisen van mij, bijlange niet.

ANNETTE Merci dat ge 't zegt.

ROLAND Laat mij uitklappen! Ge moet niet gaan kuisen van mij, maar ge moet de mensen leren zeggen waar het op staat.

Annette haalt de schouders op. Af hal.

ROLAND Die mensen verwachten u. Een woord is een woord! (af hal)

Kristof kijkt beteuterd.

ANNETTE We gaan niet kuisen. En blijf van die ajuinsaus! (op hal)

ROLAND (op hal; met gevulde mond) We we we. IK moet niet gaan. GIJ! GIJ moet gaan kuisen!

ANNETTE We kunnen niet gaan. We gaan weg.

ROLAND We gaan niet weg.

ANNETTE We kunnen niet anders. Ik heb kaartjes.

ROLAND Kaartjes?

ANNETTE We gaan naar het Festival van Vlaanderen, ik en gij. (wil naar appartement)

ROLAND (houdt haar tegen) Het Festival van Vlaanderen? (trek- en duwwerk) Wat is dat voor iets?

ANNETTE Laat me los. Dat is iets...

ROLAND Iets wat?

ANNETTE Laat me los. ... iets chics.

ROLAND Chic?

ANNETTE En goed voor uw dingen.

ROLAND Mijn wat?

ANNETTE Ge zijt employé nu. Als employé moet ge iets doen voor uw dingen.

ROLAND Mijn wat? (brult) Mijn wat? Antwoord! Mijn wat?

PAULINE Voor zijn gezondheid misschien.

ANNETTE En daarna gaan we naar de Markies. Ik heb gereserveerd. Een menu van drie gangen, meneer Lakiere. (af appartement)

PAULINE Lakiere?

ROLAND (als hij over zijn verbazing heen is) Annette! (af appartement)

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

PAULINE Lakiere.

KRISTOF Het haalt niets uit dat ik wacht. Ik ga onze pa verwittigen. Wilt gij tegen Sanne zeggen dat ik haar boek heb? Of zou 'k het haar zelf brengen? Ik zal 't haar zelf brengen. Nee. Onze pa wacht. Hij moet het weten van Annette. (naar appartement) Eén minuutje misschien. (af appartement)

DOLF Ik ben ook weg.

PAULINE Zijt ge weg?

DOLF Ik ga mijn patatten afdekken. Ge weet nooit met dat vriezen.

PAULINE (luid) Vergeet die brief over dat grasmachientje niet terug te geven.

DOLF (kijkt hulpeloos naar Pauline) Wat gaan we nog allemaal horen. (af buiten)

ROLAND (in appartement; luid) Jawel!

SUSETTE (op van buiten, met regenmantel aan) Ik mag hier toch nog komen? 't Is toch nog altijd uw kamer hier, moeder? De rest is van haar. Maar dit is toch nog altijd van u? Hier kan ons Annette toch niet zeggen: gij moogt hier niet binnen.

ANNETTE (op appartement) Zegt ons Annette dat misschien? (af hal)

SUSETTE (negeert Annette, maar praat luid opdat ze alles goed zou horen) Wij hebben een huis gebouwd, Willy en ik, en in ons huis mag iedereen binnen. Wij spreken tegen alleman. Wij spreken ook tegen werkvolk. En nochtans: Willy is employé, altijd geweest, van als hij begonnen is aan 't Stad. En om aan 't Stad te beginnen, daarvoor moet ge iemand zijn.

ANNETTE (op hal) Socialist moet ge daarvoor zijn. (af appartement)

SUSETTE Socialist? (is even uit haar lood geslagen; roept richting appartement) Maar als ik mij een kleding koop, dan is 't niet op de poef! (opent haar regenmantel en laat Pauline haar nieuw kleding bewonderen) Of peinst ze dat zij alleen nieuwe kleren kan kopen?

Annette op uit appartement; ze heeft een nieuwe – blauwe - regenmantel aan; hooghartig af naar buiten.

SUSETTE (breekt in tranen uit van afgunst, woede en miserie) Een nieuwe impermeabel! En ze heeft nog maar juist die beige gekocht! (schreiend af van buiten)

Sanne op uit appartement, met Kristof. Het klikt weer tussen die twee.

SANNE Blijf nog een beetje.

KRISTOF Nee. Ik moet direct naar huis gaan zeggen dat Annette niet komt.

SANNE Ook een cola? (naar hal)

KRISTOF Nee, Sanneke. Ze wachten op mij.

SANNE Springt ge straks nog eens binnen?

KRISTOF Zeker, Sanneke. (met buitendeur in de hand)

SANNE (in haldeur) Kom eens. Eventjes maar. Twintig seconden. Kom.

KRISTOF Twintig seconden. Meer heb ik niet.

Kristof en Sanne af hal. Er wordt aangeklopt aan buitendeur. Pauline kijkt verbaasd op. Celine op van buiten.

CELINE Oeieoei, Pauline, ik peins dat er chic volk komt bij de apotheker. Hebt ge 't al gezien? De notaris is daar, en de directeur van de bank, en dan nog iemand, precies een bisschop. (met

blik op ajuin) Dolf heeft ook zeker nog eens zijn tournee gedaan? Ja, voor sommigen heeft hij een boon. Of een ajuin. Gelijk ge wilt.

Sanne en Kristof op uit hal.

KRISTOF Nu ben ik weg.

CELINE Hier is hij! Manneke toch. Uw vader zoekt u. "Waar blijft onze Kristof toch?" zei hij. Hij stond bij de burgemeester. (tot Pauline) Die zou 'k nog vergeten, Pauline: de burgemeester. De burgemeester is er ook. (tot Kristof) De burgemeester vroeg ook naar u.

SANNE (op slag achterdochtig) Waarover moet de burgemeester u spreken?

KRISTOF Over... Over de bisschop misschien. Die bisschop is nog twee jaar ouder dan onze pa zijn nonkel-pater. Eenennegentig jaar. Ze hebben samen in China gezeten.

PAULINE Een bisschop van eenennegentig jaar.

CELINE Met een lang kleed, Pauline. En een purperen strik rond zijn buik. Chic volk, mens, nog nooit gezien.

SANNE (streng) Kom nog eens mee naar mijn kamer. (naar appartement)

KRISTOF (kijkt op zijn horloge) Sanneke. Ik moet nu echt eerst naar huis gaan. Ik moet gaan zeggen dat Annette niet komt.

CELINE (tot Kristof) Dat meisje dat bij de burgemeester is, dat is zeker zijn dochter?

KRISTOF (verlegen) Zijn dochter?

CELINE Delphine. Of hoe heet ze?

SANNE Delphine van de burgemeester? Komt die ook?

CELINE Of ik moet mij miszien hebben. Het is al donker buiten.

KRISTOF 't Is te zeggen... (tot Sanne) Ik zal gauw nog eens meegaan naar uw kamer.

SANNE Als ge 't niet graag doet, ge moet niet.

KRISTOF Ik ga wel graag mee. Ik zal me haasten.

SANNE Haasten? Voor mij hebt ge dus geen tijd. Voor de burgemeester en zijn dochter wel.

CELINE Of was 't de dochter van de notaris?

KRISTOF Van de notaris?

CELINE Het loopt daar over van het chic volk, Pauline.

SANNE De dochter van de notaris, niet waar.

CELINE Emma, peins ik.

SANNE Emma van de notaris.

CELINE Chic volk, Pauline, nog nooit gezien.

SANNE Wat komt Emma van de notaris op dit uur bij u thuis doen?

KRISTOF 't Is te zeggen...

SANNE Is Emma geïnviteerd of is ze niet geïnviteerd?

KRISTOF Emma geïnviteerd? Nee gij.

SANNE Ze komt dus zo maar?

KRISTOF 't Is te zeggen...

SANNE Ga maar gauw aan Emmake haar algebra uitleggen. Emmake, dat is uw stijl. Kristof Koekenbakker en Emmake Emmentalkaas. (boos af naar appartement)

KRISTOF Sanne! Ik moet het thuis gaan zeggen dat Annette ...

Annette op uit appartement; naar hal.

KRISTOF Dag, Annette. Annette. Het is toch nog altijd juist dat ge niet komt vanavond, Annette?

Annette negeert Kristof; af hal. Kristof kijkt Annette na.

ANNETTE (op hal; met fles water; tot Pauline) Niets meer van Fikken de facteur gehoord?

PAULINE Kristof was eerst.

ANNETTE Moeder, hoe dikwijls nog. Ik ga niet kuisen vanavond. Ik ga naar het Festival van Vlaanderen.

KRISTOF 't Is niet om te kuisen, 't is om te koken. Onze pa zijn nonkel-missionaris komt. En de bisschop die met hem in de missies is geweest. En de burgemeester. En de notaris.

Roland verslagen op uit appartement; hij heeft zijn beste broek en een hemd met das aan; hij kijkt Annette hulpeloos aan.

ANNETTE Uw vest nog. Dat moet zo, op het Festival Van Vlaanderen.

ROLAND (hulpeloos) Het Karnaval van Vlaanderen.

ANNETTE Fès-tival. (af hal)

ROLAND Als 't nu nog een goeie seksfilm was geweest.

KRISTOF Ik zal het dan maar gaan zeggen tegen onze pa. (naar buiten)

SANNE (op uit appartement; poeslief) Kristof. Die tweede oefening van algebra, ik geraak er niet aan uit. Komt ge me niet helpen?

KRISTOF Ik...

SANNE Kom.

KRISTOF Ik moet eerst...

SANNE Kristof!

KRISTOF Ik moet echt eerst gaan zeggen dat Annette niet komt, Sanneke.

SANNE Ga maar. Maar kom nooit meer terug! (af appartement)

KRISTOF Sanne! (rent Sanne achterna; af appartement)

Roland wacht tot iedereen weg is; houdt haldeur in de gaten; neemt zijn gsm.

ANNETTE (op hal) Uw vest nog.

Roland stekt vlug zijn gsm weg. Annette af naar appartement.

ROLAND (wacht even, neemt dan weer zijn gsm en drukt knop in; houdt daarbij een oog op het appartement gericht) Hallo? (lief) Sylviane? Ik zal... Nee, Sylviane ...

ANNETTE (op uit appartement; rukt gsm uit Rolands hand; spreekt in gsm) Roland komt geen plafond leggen vanavond, madame. Roland gaat met mij naar het Festival van Vlaanderen. (gooit gsm neer) Ga uw vest aandoen!

PAULINE (kijkt door het raam) Wat krijgen we nu? Een Mercedes. Precies een blauwe.

Annette loopt tot aan het venster.

PAULINE Hij rijdt weer weg.

Annette snel af buiten.

PAULINE Wat gaat ze nu doen? Achter die Mercedes lopen?

ROLAND (doet andermaal een gsm-oproep) Sylviane? 't Is Roland nog eens. ... Maar nee, Sylviane. Ik...

Sylviane heeft blijkbaar de verbinding verbroken. Roland bekijkt beteuterd zijn gsm.

ANNETTE (poeslief op van buiten) Roland, ik heb u dat toch gezegd? We gaan niet allèen naar het Festival van Vlaanderen.

PAULINE Ge hebt hem zeker niet kunnen krijgen, die Mercedes?

ROLAND Niet alleen?

ANNETTE Nee. We hebben gezelschap.

ROLAND (achterdochtig) Wie gaat er nog mee?

ANNETTE Robby.

ROLAND Welke Robby?

ANNETTE Kom nu, Roland. Dat weet ge toch. Hoeveel Robby's ken ik? De verkoopdirecteur. Robby Marcelis.

ROLAND Hebt gij daar tegen mij iets van gezegd?

ANNETTE Peins ne keer goed.

ROLAND Gij hebt ge daar helemaal niets van gezegd. Nog zot zult ge me maken, gij.

PAULINE Hij is daar weer, die blauwe Mercedes. Die zoekt zeker zijn weg.

Annette snel af naar buiten.

PAULINE Nu staat ze nog te wuiven ook.

ROLAND Vlammeste snotverdomme!

ANNETTE (op van buiten; lief) Roland. Ga u gauw aankleden, toe.

ROLAND Ik ben gekleed.

ANNETTE (duwt nog wat lokken recht, en werpt een snelle blik in de spiegel) Uw vest aandoen.

ROLAND Waar hangt ze? 't Is een eeuwigheid geleden dat ik ze nog aan gehad heb.

ANNETTE In de kleerkast op de kleine kamer. (af naar appartement)

Roland vloekend mopperend af hal.

PAULINE (kijkt door raam) Wat is dat nu? Hij komt naar hier.

Er wordt aangeklopt aan buitendeur.

PAULINE (roept) Annette! Die met zijn Mercedes staat aan de deur!

Er wordt weer – speels - aangeklopt.

PAULINE Binnen!

Robby op van buiten. Robby is een zichzelf overschattende Don Juan, met weinig genietbare manieren.

ROBBY Hallo! (kijkt verbaasd) Pardon. Ik dacht dat ik bij de familie Lakiere was.

PAULINE Annette!

ANNETTE (op langs appartement) Ja? ... Meneer Marcelis.

ROBBY Zeg maar Robby. (begroetingskussen) Annette!

PAULINE Lakiere? (denkt: waar heb ik dat nog gehoord?)

ANNETTE Ge moest eigenlijk een deur verder zijn. Dit is het appartement van mijn moeder. Mijn moeder woont bij ons in.

PAULINE Zij woont bij mij in. Lakiere?

ROBBY Lieve mevrouw! (drukt haar de hand) Je lijkt op je dochter! Ofwel lijkt je dochter op jou!

ANNETTE Kom mee naar ons appartement, meneer ... Robby.

ROBBY We hebben geen tijd, schatje. Ik moet over een kwartier bij de kapper zijn. Nee, niet voor mezelf. Voor Lucia. Zij zit bij de kapper. Nooit naar het theater zonder een ingreep van de kapper, dat is het onsterfelijke devies van Lucia Huybaert, mijn onsterfelijke echtgenote.

ANNETTE Een kwartier nog? Dan schiet er toch tijd over voor een aperitief?

PAULINE Een wat?

Annette bekijkt Pauline bestraffend.

ROBBY Vlug dan. Een kleine whisky on the rocks.

ANNETTE Kom. (wil af naar appartement)

KRISTOF (op uit appartement) Pardon.

ROBBY (laat Annette voorgaan) Na u, schoonheid, na u!

KRISTOF (hulpeloos) Annette ...

Annette kijkt Kristof hooghartig aan; af naar appartement; Robby volgt.

PAULINE Dat ziet er een muilentrekker uit. Die betrouw ik voor geen erwt.

KRISTOF Wat moet ik nu zeggen thuis?

PAULINE Die is op iets uit.

ROLAND (op uit hal, jas in de hand) Ik heb ze gevonden. Of ik daar nog in kan...

PAULINE Roland, ik betrouw dat niet.

ROLAND Ik nog minder. (poogt jas aan te trekken)

PAULINE Ons Annette en dat stuk pretentie daar.

KRISTOF Roland, wat moet ik tegen onze pa zeggen?

ROLAND Dat gaat niet. Ik kan daar niet meer in. Millejaarde vlammeeste snotfer...

KRISTOF Dat ze niet komt dus. (moedeloos naar buiten)

ROLAND Hoe kan ik nu meegaan in zo een vest? (woedend af naar appartement)

PAULINE Probeer eens met een vest van onze Georges-zaliger.

Susette op van buiten; ze heeft een nieuwe, donkere regenmantel aan.

PAULINE Wat hebt ge nu aan?

SUSETTE Ziet ge niet goed?

PAULINE Een nieuwe impermeabel?

SUSETTE Dat mag toch?

PAULINE Uw andere was toch nog niet versleten?

SUSETTE Ik mag mij toch ook eens iets nieuws kopen?

PAULINE Eerst een kleed, en nu een impermeabel.

SUSETTE Ik moet voor niemand achteruit gaan.

PAULINE Ge staat er goed mee.

SUSETTE Vindt ge?

Annette op langs appartement, gevolgd door Robby; ze heeft een prachtige bontjas aan. Susette's mond valt open van verbazing.

ANNETTE Ga nu maar om Lucia. (naar buitendeur)

ROBBY Allemaal gegroet! (tot Annette) Tot zo meteen. (af naar buiten)

Annette stapt naar hal; af.

PAULINE (kijkt door venster) Zie hem paraderen. Meneer hooggezeten laaggescheten.

SUSETTE Een nieuwe pels! Hebt ge 't gezien? Ze had een nieuwe pels aan. Maar die is op de poef gekocht! Dat weet ik zeker!

ANNETTE (hooghartig op hal; naar appartement) Contant betaald, madame. Contant. (af appartement)

SUSETTE (schreiend) Contant betaald! Waar blijft ze 't geld halen! (af buiten)

ROLAND (op appartement; hij heeft een te smalle jas aan) Millejarige snotver janverdomme!

PAULINE Wat is 't?

ROLAND Ik wist niet dat ik zo verdikt was. Ik kan mij niet draaien of keren in die vest.

PAULINE De snoer van uw rechter schoen zit los.

Roland bukt zich. Zijn vest scheurt in tweeën.

ROLAND (recht) Wat was dat?

PAULINE Uw vest.

ANNETTE (op uit appartement) Zijt ge gereed? Wat is dat?

PAULINE Zijn vest.

ANNETTE Uw vest!

ROLAND Mijn vest.

ANNETTE Dat hebt ge moedwillig gedaan!

ROLAND Moedwillig?

ANNETTE Moedwillig!

ROLAND Da's godfer niet waar!

ANNETTE Da's wel waar. Ge doet het om mij te koeioneren.

ROLAND Maar enfin, Annette!

PAULINE Doe er een ander aan.

ROLAND Een ander?

ANNETTE Hij heeft maar één vest.

PAULINE HIJ. Ik heb er veel meer.

ANNETTE Ik heb u verleden jaar nog gezegd dat ge een nieuw kostuum moest kopen.

ROLAND Kostuum, kostuum. Wat kan ik met een kostuum doen?

PAULINE Waarom kopen? Ik heb er nog acht hangen.

ANNETTE Moeder. Zwijg van die kostuums. Vader kwam met zijn kin tot iets boven de tafel.

PAULINE Hij was niet groot, nee.

ROLAND Maar wel breed.

ANNETTE Ik had u gezegd dat ge u in 't nieuw moest zetten.

ROLAND Dat hebt ge al eens verteld.

ANNETTE Ge wilt nooit luisteren, gij. Maar 't zal veranderen. Nu is 't te laat om nog iets nieuws te gaan kopen.

ROLAND Ik zal in mijne pullover gaan.

ANNETTE Roland! En uw standing?

ROLAND Of in mijn hemd?

PAULINE Of in die anorak waarmee ge gaat werken.

ANNETTE Moeder! De vest van een werkman!

ROLAND Ik ben een werkman. Ik moet me daarover niet schamen.

ANNETTE Ge zijt employé! Ge moet u kleden naar uw stand.

PAULINE Ons Susette staat met de apotheker te klappen. Over wat staan die te klappen?

ROLAND Met andere woorden: ik kan niet mee naar de Ronde van Vlaanderen.

ANNETTE Festival van Vlaanderen. Nee. Ge kunt niet mee. Zijt ge nu blij?

ROLAND Als ik "ja" zeg, zult ge me dan geloven?

ANNETTE Wat moet ik tegen Robby zeggen?

ROLAND De waarheid. Dat we thuis blijven.

ANNETTE We?

ROLAND Ik wil zeggen: dat we niet naar dat spel gaan. Ik blijf niet thuis. Ik ga dat plafond leggen bij Pros en Christiane.

ANNETTE Ziet ge wel dat ge uw vest moedwillig gescheurd hebt. Strijd het niet af. Ge hebt het gedaan om bij die vamp van Pros te kunnen gaan.

ROLAND Pros is mijn beste vriend.

ANNETTE En wat is zij? Maar 't is goed. Ga maar. Ik zal alleen naar dat concert gaan. Ga maar bij uw vriendin.

ROLAND Hoe: alleen naar dat concert gaan?

ANNETTE Met Robby wil ik zeggen.

ROLAND Peinst ge dat ik jaloers ben? Ga maar naar dat kattengejank luisteren. Met Robby, met ... met ... met de paus van Rome, 't kan mij niet schelen.

ANNETTE Het zal in elk geval gij niet zijn die mij zult tegenhouden! (woedend af naar appartement)

ROLAND Van geen tien zo een Robby's ben ik jaloers.

PAULINE (kijkt) Die met zijn Mercedes is daar ook weer. Annette! Hij komt nog eens naar hier. Annette!!

Annette op langs appartement. Er wordt aangeklopt. Annette opent buitendeur. Robby op.

ROBBY Zie zo. Lucia is klaar. Ik hoop dat ik dat van jullie ook mag verwachten? Jij bènt uitgedost, Annette. Je ziet er genadeloos mooi uit.

ANNETTE 't Is te zeggen...

Roland doet snel zijn gescheurde jas uit.

ROBBY Niet ontkennen. (streelt de bontjas) Wat is er zachter? Je huid of je mantel?

ROLAND Waar hebt gij die pels gehaald?

ANNETTE 't Is te zeggen. Er is iets in de weg gekomen, Robby. Roland... mijn echtgenoot. (voorstellend) Dit is Roland, mijn echtgenoot. Roland, dit is de verkoopdirecteur, mijn baas, Robby.

ROLAND Van waar komt ge met die pels?

ROBBY Blij je te leren kennen, Roland. Mag ik je feliciteren met het bezit van deze schoonheid hier, het vrouwelijk meesterwerkje dat we Annette heten.

Annette glimlacht gevlaid. Roland kijkt nors.

ROBBY Ik verheug me op een verdere kennismaking. Het concert zal zich daar zeker toe lenen. En het entenje daarna, om van de pousse-café niet te gewagen.

ANNETTE Ge verstaat me niet, Robby. Er is een probleem, ik zei het al. Er is iets in de weg gekomen.

ROLAND Mijn vest is in tweeën gescheurd.

ANNETTE Roland moet gaan werken. Hij is van wacht. Ze hebben daarjuist gebeld. Dat hebt ge, als bediende - Roland is bediende bij de Gasmaatschappij - moogt ge niet op een overuur kijken.

PAULINE Willy doet ook altijd overuren.

ANNETTE Met andere woorden...

ROBBY Roland gaat dus niet mee.

ANNETTE 't Is te zeggen...

ROBBY Da's spijtig. Maar jij gaat wel mee?

ANNETTE 't Is te zeggen...

ROBBY Jouw jas is toch niet... Ik bedoel: jij hebt toch geen wachtdienst?

ANNETTE Ik kan toch niet zonder man mee?

ROBBY Zonder man? Zie ik er als een juffertje uit? En Lucia is er toch ook? Mijn vrouw houdt van gezelschap.

ANNETTE Waar is ze nu?

ROBBY Ze wacht in de wagen.

ANNETTE Alleen durf ik niet.

ROBBY Je bent niet alleen.

ANNETTE Nee, maar... Wat zullen de mensen zeggen?

ROBBY De mensen? Wie zijn dat? Wat zal Roland zeggen? Daar komt het op aan. Roland? Wat zeg jij?

ROLAND Ik wil weten van waar ze met die pels komt.

ROBBY Iedereen weze getuige: het kan Roland niet schelen! Annette, op naar het Festival van Vlaanderen!

ANNETTE Hebt ge 'r echt niets op tegen, Roland?

ROLAND Doe maar wat ge geiren doet.

ROBBY En vergeet niet, Roland: ik breng Annette heelhuids terug. Heelhuids en op tijd.

ANNETTE Ge zijt dus niet kwaad, Roland?

ROLAND Nee.

ANNETTE (loopt tot bij Roland en kust hem) Tot straks dan.

ROBBY A bientôt, Roland.

Annette en Robby af naar buiten.

ANNETTE Mijn handtas nog. De toegangsbewijzen zitten erin. Kom mee langs de garage, Robby. (af appartement)

ROBBY Na u, schoonheid, na u. (af)

PAULINE Van buiten blinken, van binnen stinken.

ROLAND Van waar komt ze met die pels? Dat ziet er geen goedkope uit.

PAULINE (kijkt door het raam) Meer gestes dan manieren. Zie dat af.

Roland komt snel even meekijken; daarna dreunt hij onwennig heen en weer. Hij neemt zijn gescheurde jas op en gooit haar woedend op de grond.

PAULINE Ons Susette staat weer bij de apotheker. En Celine ook. Er zal toch niets gebeurd zijn?

Rolands gsm rinkelt. Roland schrikt even.

ROLAND Hallo. 't Zijt gij. Ik dacht u juist zelf op te... Nee. Ik ben niet kwaad. Ik heb geen reden om kwaad te zijn. Gij hebt reden om kwaad te zijn. Is Pros al begonnen? (kijkt op zijn horloge) Hoe laat is 't nu? ... Ik zal nog zien. (sluit gsm; gaat dromend zitten)

SUSETTE (op van buiten; opgewonden) Wilt ge nu wat weten? Ik ga koken bij de apotheker. Ja. Hij heeft het mij gevraagd.

CELINE (op van buiten) Susette, wat zoudt gij gaan koken bij de apotheker. Ge kunt nog geen zout op de patatten doen.

SUSETTE Omdat gij niet op tijd thuis geraakt met uw zout.

CELINE IK zal koken bij de apotheker.

SUSETTE IK. De apotheker heeft het aan mij gevraagd.

CELINE Gij kunt niet koken.

SUSETTE Ik heb verleden maand nog pudding gemaakt.

CELINE Ge hebt hem laten aanbranden.

KRISTOF (op van buiten; tot Pauline) Hebt ge 't gehoord? Susette komt koken bij ons.

SANNE (op uit appartement) Wat gebeurt er? Wat gebeurt er?

Susette, Celine en Kristof praten opgewonden door elkaar.

SUSETTE Ik ga de kok doen bij de apotheker.

CELINE De apotheker heeft gevraagd om de kok te doen in Annette haar plaats.

KRISTOF Susette komt koken voor onze pa zijn nonkel-missionaris.

CELINE Ze kan niet koken.

SUSETTE Ik kan wel koken.

PAULINE Ajuinsaus, dat kan ze goed maken.

IEDEREEN Ajuinsaus!

ROLAND Ajuinsaus? Ajuinsaus! (naar hal; af)

Pauze

Derde Bedrijf

Het is 22 uur geworden. Sanne op van buiten; ze is goedgezind en zingt een schlager; naar hal.

KRISTOF (op van buiten) Sanne! Sanneke! Sanneke, ik zie u graag.

SANNE Ik heb nu geen tijd. Ik moet opdienen.

KRISTOF Geef me... (wil haar kussen)

SANNE Zeg! Ge haalt mijn make-up dooreen!

KRISTOF Sanne. Eentje maar, één kusje maar.

SANNE Nee. Ik kom om ... (kijkt op spiekbriefje) Een pakje maizena. (af hal)

KRISTOF (jaloers) Ik vraag me af waarom gij moet opdienen. Susette is daar toch?

SANNE (op uit hal, met pakje) Tante Susette kan dat niet alleen.

KRISTOF (verspert haar de weg) Ze kan dat wel alleen. Ze heeft er al de tijd voor. Celine en Pauline doen de keuken en Dolf de afwas.

SANNE Laat me door.

KRISTOF Eerst 'ne kus.

Sanne kijkt hem boos aan.

KRISTOF Ge doet het voor Ruben van de burgemeester. Ik heb het wel gezien. Ge zijt niet van rond hem weg te slaan.

Dolf op van buiten; hij draagt een kuipje.

KRISTOF Sanne!

SANNE Ik kan 't niet verdragen dat ge altijd gelijk een keffer achter mij aanzit.

Sanne af naar buiten. Kristof volgt haar.

Dolf kijkt een beetje hulpeloos rond.

Susette op van buiten; ze is wonderbaar goedgemutst.

DOLF Waar moet ik het zetten?

SUSETTE Zet maar neer, Dolfke. (af hal)

DOLF Wat zegt ge?

SUSETTE (op hal) Wat zegt ge? (merkt dat Dolf niet weet waarheen met het kuipje) Kom. (ze neemt het kuipje aan)

DOLF Pas op. Het weegt zwaar.

Lawaai van heen en weer schuivende borden, messen en vorken.

SUSETTE Met ons tweeën, kom. (dragen kuipje naar de servieskast) Geeft gij aan? Aangeven.

Dolf reikt de borden aan en Susette bergt ze op in de kast.

SUSETTE Hebt ge dat van uw leven al gezien, Dolfke? Zo een chic volk? Pak nu de notaris. En, en dat wist ik niet, niet alleen 'ne chique meneer, maar ook ne joviale. Ik dacht dat dat meer een droogstoppel was. Nee nee. Vriendelijk. Vriendelijk tot en met. "Suske," zei hij tegen mij, "Suske, lach eens naar mij." Ik zei: "Ik heb geen tijd, meneer de notaris, ik moet werken." "Tussen het werk door, Suske." "Ik durf niet lachen, meneer de notaris, met al dat chic volk in de geburen." "Hebt ge 't over de bisschop hier nevens mij?" "Ja." "Over zijn stuurs voorkomen?" "Ja." "Dat moogt ge hem niet kwalijk nemen. Dat heeft hij van altijd naar de Chinezen hun spleetogen te moeten kijken." Een plezierige gast, die notaris, ge hebt er geen gedacht van. En vriendelijk. Is er nog veel?

DOLF Ik zal u eens een rodekool brengen.

SUSETTE Tegen de oude nonkel-pater van meneer de apotheker is hij ook zo vriendelijk. "Dag vader Abraham," zei hij tegen die sukkelaar.

DOLF Of een witte kool. Ge moet het maar zeggen.

SUSETTE Want 't is een sukkelaar, die nonkel-pater van meneer de apotheker. Hij zit in een rusthuis. Een rusthuis voor paters. Met negenen zijn ze. Allemaal versleten. De zusterkes zorgen voor hen. "Er is geen een vrouw die zo voor een man zorgt," zegt meneer de notaris, "toch niet voor de hare." Ik peins dat hij niet goed hoort ook. "Da's 't begin van 't einde," zegt mijn schoonmoeder, "niet goed horen."

DOLF Wat zegt ge?

SUSETTE Mijn schoonmoeder. Veel verstand heeft ze niet. Meer dan meneer de apotheker zijn nonkel-pater, dat wel. Die heeft niets meer over van boven. "De hersens helemaal verdroogd," zei meneer de notaris. "Van zonder helm rond te lopen in die hitte." Een plezierige gast. En vriendelijk. "Bij de negerinnen ziet ge dat ook", zei hij. "Kijk maar naar hun bonbons. Uitgedroogd. Van zonder helm rond te lopen. Gij draagt een witte helm," zei hij tegen mij, "ik zie het los door uw kleed." En ik rood worden, Dolf, rood. Een plezierige gast, meneer de notaris, en vriendelijk. Is 't gedaan?

DOLF Voor spruiten moet het eerst gevoren zijn..

SUSETTE Mijn schoonmoeder zegt: "Waarom bezigen ze hun eigen servies niet?" Maar 't is gelijk madame van de apotheker zegt. Pak nu dat die oude pater een stuk breekt. Een stuk van hun chic servies. Hebt ge gezien hoe hij beeft als hij iets vastpakt? Meneer de apotheker heeft hem lepel voor lepel zijn soep moeten geven. Een brave mens, die apotheker. En een chique vent. Is 't alles? Ja. Dan ben ik weer weg. Ik peins dat ze nu aan het dessert gaan beginnen.

Celine op van buiten.

CELINE Moet gij niet naar huis gaan? Bij onze Willy?

SUSETTE (opgewekt) Willy doet overuren, moeder.

CELINE 't Is tien uur.

SUSETTE 't Zal nog later worden.

CELINE Ge weet dat hij niet geiren heeft dat ge niet in uw kot zijt als hij naar huis komt.

SUSETTE Ja? Daar heb ik nog nooit iets van gezien. Of gehoord. Of gevoeld. Hoe ver zitten ze al?

CELINE Ze gaan aan het dessert beginnen.

SUSETTE Ziet ge wel. (snel af buiten)

Dolf wil ook weg.

CELINE Een komieke vrouw, mijn schoondochter. Nu wordt ze niets gewaar. Anders is 't: "Ik heb pijn aan mijn maag. Mijn lever doet zeer. Ik kan mijn arm niet bewegen. Onze Willy doet liever overuren als bij mij te zijn." Altijd iets is 't anders. En nu... Zijt ge al weg?

DOLF Vriest het?

CELINE Vriezen? Daar word ik niets van gewaar. Maar ja, ik ben geen kouwelijke. Blijf nog een beetje. Ik kou? Ik heb nooit kou. Ik zal u meer zeggen, en ge moogt het mij niet kwalijk nemen: ik ben naar de warme kant. Nog even nijg als vroeger. Blijf nog een beetje. Er is ginder toch niets meer af te wassen.

DOLF Komt Pauline niet?

CELINE Pauline, Pauline, Pauline. Laat Pauline eens waar ze is. Bij de apotheker zit ze goed. (kijkt keurend rond) Die Annette zou beter haar kot kuisen in plaats van naar de cinema te gaan. Zou 't in haar living ook zo vuil zo zijn? (doet voorzichtig deur appartement open; durft niet te ver gaan) Naar de cinema. En er is zoveel te zien op de televisie. Met hun geld de zot houden, noem ik dat. Onze Willy, dat is wat anders, die doet overuren, dat brengt op in plaats van kosten. Toe, Dolf. Zet u nog een beetje. En klap wat tegen mij. Ik heb zo geiren dat ge tegen mij klapt.

Dolf gaat zitten.

CELINE (gaat ook zitten) Ge moet van tijd tot tijd eens binnen springen. In de voornoen. Dan is ons Susette bij de kinesist. Ik maak ons een thermos goeie koffie. Ik doe er een druppel jenever bij voor u, en een speculaaskoek, allee, al wat ge wilt. Ik heb geiren gezelschap. Ik ben toch ook maar een weef. Van onze Willy en Susette, ik heb daar wel vriendschap af, maar dat is niet hetzelfde als van een man. Pas op, ik spreek niet van seks. Dat hoort ge mij niet zeggen. Niet van seks. Nu toch nog niet. Spreekt Pauline daar nooit van?

DOLF Sis van Dictissens heeft al zijn cactussen binnengehaald.

Pauline op van buiten; Kristof ondersteunt haar.

PAULINE 't Is goed, manneke, 't is goed.

KRISTOF Zal 't echt gaan? (snel naar buiten)

PAULINE (bekijkt Celine en Dolf) Ahwel.

CELINE We hebben er ons een beetje bij neergezet, Pauline, 't begint naar mijn benen te zakken, dat rechtstaan. Ge zijt toch niet jaloers?

PAULINE Jaloers?

CELINE Ik ging juist weggaan. Ik weet dat Dolf liever met u alleen is. Ik versta dat. Een man. Al veertien maand zonder vrouw. Dat bijt in de billen.

PAULINE Ik kom mijn medicamenten pakken en ik kom om die kostuums. De bisschop gaat ze meedoen. Ze zijn met negen paters in dat rusthuis. Ik zei: "Negen? Dat is spijtig. Ik heb maar acht kostuums." "Dat geeft niet," zei hij, "ik draag geen kostuum. Ik draag een kleed." Eenennegentig jaar, die bisschop, hebt ge van uw leven al zo een krasse mens gezien, Celine? En met alles content. Met alles. Maar zeg nu, is er een reden om malcontent te zijn? 't Eten, zelfs in een restaurant krijgt ge dat niet op uw bord.

Dolf dommelt in.

CELINE Als ge uw gerief bij de hand hebt, is koken niet moeilijk, Pauline. Hier, ja, ik versta dat, gij hebt hier geen gerief. Uw keuken is maar een voorschoot groot. En ze staat dan nog altijd overhoop ook. Maar daar, bij de apotheker, hebt ge gezien wat een chique keuken ze daar hebben? Met alles erop en eraan.

PAULINE 't Was toch gemakkelijker geweest als ze hun eigen servies gebruikt hadden.

CELINE Gemakkelijker? Ik weet dat niet. Chiquer, dat wel. Dat van u, geef toe, Pauline, van zo een serviezen gaan er dertien in een dozijn. Brol, zeg het maar. Ik ben weg. Ik ga eens zien wat Susette nu weer uitspookt.

PAULINE Ons Susette heeft goed haar plan getrokken.

CELINE Vindt ge? Ze kan niet werken, Pauline.

PAULINE Niet werken? Waar haalt ge dat? Gelijk de beste kan ze werken.

CELINE Ik leef ermee samen.

PAULINE Gelijk de beste.

CELINE Kom kom.

PAULINE Juist gelijk ons Annette.

CELINE Annette? Die houdt zich te schoon om te werken.

PAULINE Dat is niet waar. Maar 't kwam niet uit vandaag, met dat spel van dat dingen.

CELINE Uitvluchten, Pauline, uitvluchten. Een serieuze mens gaat niet naar zo een onnozelheid zien. 't Festival van Vlaanderen. (af naar buiten)

PAULINE Ik word er ziek van, van zo een ruziestoker. Pak mijn medicamenten eens tegen mijn flissijn, Dolf. Dolf, ge slaapt.

DOLF (ontwaakt) Ik zal ze morgen brengen. Een witte en een rode.

PAULINE Ik zal 't zelf doen. (neemt medicamenten uit kast)

DOLF Om zeven uur. Zijt ge dan al op?

PAULINE Veel helpt het niet, geloof ik, al die medicamenten. Maar ja, er zal wel iemand beter van worden.

DOLF (blijft dicht bij Pauline staan) Pauline.

PAULINE Wat is 't?

DOLF Ge gelooft mij toch?

PAULINE Wat?

DOLF Bij Lavinie Bosman zet ik geen voet meer over de vloer. Ze mag mij nog honderd keer naar binnen roepen.

PAULINE Ik geloof u.

DOLF Als ze nog eens roept, doe ik dat ik haar niet hoor.

PAULINE Zou 'k mij nog vijf minuten zetten? Of zijn we weg? Oei. De kostuums nog. Ik zou 't bijzonderste nog vergeten! De kostuums!

Annette op uit appartement; met bontjas aan.

PAULINE Ahwel?

ANNETTE Ahwel?

PAULINE Van waar komt gij?

ANNETTE Van waar zou 'k komen?

PAULINE Gingt gij niet naar dat dingen?

ANNETTE 't Is al gedaan.

PAULINE Is 't al gedaan?

ANNETTE Ge peinst toch niet dat ik naar huis gekomen ben voor Roland?

PAULINE Ik zeg toch niets.

Dolf gaat zitten; hij is vermoeid en moet weer tegen de vaak vechten -vruchteloos.

ANNETTE Is hij hier niet?

PAULINE Wie?

ANNETTE Roland. Ik moet het niet weten. Ik wil het niet weten. Als hij maar niet peinst dat ik jaloers ben.

PAULINE Zo rap al gedaan. Was 't niet schoon?

ANNETTE Heel schoon.

PAULINE Wie heeft er gezongen? Will Tura?

ANNETTE Moeder. Will Tura. Op het Festival van Vlaanderen zeker.

PAULINE Waarom niet? Op Will Tura valt toch niets te zeggen. Hij zingt schoon en hij is nog altijd bij zijn eerste vrouw.

ANNETTE 't Was met een orkest.

PAULINE Ja? In onze jonge tijd was 't altijd met een orkest. Is 't niet waar, Dolf? Ik heb uw vader leren kennen bij een polka. En de pompbak is kapot. Was dat er ook bij?

ANNETTE Moeder. Polka's.

PAULINE Wat speelden ze dan wel?

ANNETTE Chique muziek. Van... (ze zoekt het programma in haar handtas)

PAULINE Op ons trouwfeest was er ook een orkest. Van twee man. Eén met een accordeon en één met een groskes.

ANNETTE (kijkt op programmabladd) Mozart. Muziek van Mozart, ja. Chique muziek. Echt iets voor een... Maar ja. Meneer de employé moest niet meegaan.

PAULINE Dolf! Ge slaapt!

ANNETTE Meneer de employé gaat liever vuil werk doen. Plafonds leggen.

PAULINE Dolf!

DOLF (schrikt wakker) Wat gaan we nog allemaal horen.

ANNETTE Meneer heeft niets over voor zijn cultuur. Ge hebt hem dus niet gezien?

PAULINE Wie?

ANNETTE Moeder. Alstublieft. Over wie zijn we bezig?

PAULINE Ik weet het niet. Over Will Tura?

ANNETTE Laat hem maar gaan behangen bij die van Pros.

PAULINE Hij is niet gaan behangen. Hij is een plafond gaan leggen.

ANNETTE Of een plafond leggen. 't Kan mij allemaal niet schelen. (naar appartement)

PAULINE Waar gaat ge nu?

ANNETTE Ik ga terug van waar ik gekomen ben.

PAULINE Waar is dat?

ANNETTE De Markies. Ze wachten daar op mij.

PAULINE Wie wacht daar op u?

ANNETTE Ge weet wel wie. Chic volk. Geen clowns die 's avonds gaan behangen voor de schone ogen van een modepop. Maar het kan mij niet schelen. Hij doet wat hij wil. Behangen, plafonds leggen, auto's repareren. Roland doet wat hij wil. (af langs appartement)

PAULINE Ik versta er niets van. Dolf! Ge slaapt weer!

DOLF (wordt wakker) Hoe laat is 't? (kijkt op zijn horloge)

PAULINE Ge moet u eens een goeie horloge kopen. Kom. Om die kostuums.

WILLY (op van buiten; hij is – niet ongewoon – lichtjes aangeschoten) Halt!

PAULINE (mag Willy wel) Willy!

WILLY De vogeltjes gevangen op hun nest! Dag schoonmama. (drukt Pauline de hand) Dag Adolf. (drukt Dolf de hand) Hoe is 't met uw suikerbieten? Of wat is uw specialiteit?

DOLF 't Zal rap Allerheiligen zijn.

PAULINE Van waar komt ge nu?

WILLY Van waar komt een ambtenaar in openbare dienst, schoonmamaatje? Van zijn arbeidsplaats.

PAULINE 't Is al na tien. Willy toch.

WILLY Een goeie employé kijkt op geen uur. Dat heb ik tegen mijn zwager ook gezegd. Waar is hij? Roland! Roland, waar blijft ge?

PAULINE Is Roland bij u?

Roland op van buiten; hij knoopt zijn broek dicht.

WILLY Hij heeft eerst de vissen ander water gegeven.

PAULINE Van waar komt gij?

ROLAND Ik?

WILLY Halt. Kalm blijven en met vier woorden spreken. Of met twee. Als het maar een paar getal is.

ROLAND Ik ben op Willy gevallen.

PAULINE Moest gij geen plafond gaan leggen?

WILLY Regel twee van het arbeidsreglement van een employé: nooit twee opdrachten tegelijk.

ROLAND Ik barst van de honger. (af hal)

WILLY Hij barst van de honger. Maar: wie zorgt voor man en kind en wordt door hen bemind? 't Is schoonmama.

ROLAND (op uit hal met droge worst) Waar is de rest van die ajuinsaus?

WILLY Eten is een basisrecht van de werkende mens, ook van de employé. Eten en drinken. Ik ga zien of er voor mij ook iets overschiet. (naar hal) Laat de kleintjes tot mij komen. (af hal)

PAULINE Ik heb 't overschot weggegeven. Ik heb het aan meneer de apotheker zijn nonkel-pater gegeven. Aan de bisschop eigenlijk. 't Was vijftig jaar geleden, zei hij, dat hij nog ajuinsaus gegeten had, in China kennen ze dat niet. Die kostuums gaat hij ook meenemen.

ROLAND Mag ik mij nog een droge worst nemen?

PAULINE Waarom gaat ge ook niet naar de Markies?

ROLAND De Markies? Wat is daar te doen? (af hal)

PAULINE Ons Annette zit daar.

ROLAND (op, bijt in worst) Ze zit daar goed.

PAULINE Vindt ge? Bij die windbuil.

ROLAND Ik ben niet jaloers, moeder. Annette is oud en wijs genoeg om te doen wat ze graag doet.

PAULINE Een beetje jaloers zijn kan geen kwaad.

ROLAND Gaat ze graag naar de cinema? Dat ze gaat. Naar 't muziek? Toneel? Dat ze gaat. Gaat ze graag een brok eten daarna? Dat ze.

PAULINE Toch peins ik ...

ROLAND Ik wil er geen woord meer over horen. Straks gelooft ze nog dat ik voor haar naar huis ben gekomen. (roept) Willy.

WILLY (op hal, veegt zijn mond droog) De kleintjes zijn tot mij gekomen. Hebt ge mij geroepen?

ROLAND We zijn weg.

WILLY Dan zijn we weg. Ik ben een ambtenaar in functie, en ken maar één gebod: luisteren.

PAULINE Zijt gij jaloers, Willy?

WILLY Ik jaloers? Moeilijke vraag. Halt! (veinst diep na te denken)

PAULINE Een man moet een beetje jaloers zijn.

ROLAND Denk daar straks over na. Nu zijn we weg.

WILLY Zo is dat, zwager. Het werk roept. (drukt Pauline de hand) Schoonmama. Tot in betere tijden. Adolf. (wil Dolf de hand drukken)

Dolf is weer ingedommeld.

PAULINE Hij is niet gewoon van zo lang op te blijven.

ROLAND En als ze naar mij vraagt, als ons Annette naar mij vraagt, ik ben mij aan 't amuseren. Zeg het haar maar. (af buiten)

WILLY Halt! Een employé kent geen amusement, Roland. Plicht, een employé kent alleen maar keiharde plicht. De plicht is ons noodlot. (af buiten)

PAULINE Willy met zijn overuren altijd. Dolf, kom. Die kostuums. Dolf! (af hal)

DOLF (ontwaakt) Julia! Waar zijt ge?

Achter buitendeur is er gegiechel van een vrouw die geplaagd wordt, maar dat prettig vindt. (N.B.: die vrouw is Susette maar het gegiechel komt van Annette.) Susette snel op van buiten; ze slaat buitendeur dicht; ze praat richting buitendeur.

SUSETTE Ik ben direct terug, meneer de notaris.

Er wordt aan buitendeur gerammeld.

SUSETTE (straalt van geluk; ze merkt Dolf) Dolf-jong, plezier dat we al gehad hebben, plezier! Die notaris, dat is een gezellige gast! (stiller) Hij staat op mij te wachten. "'t Is veel te donker," zei hij, "om u alleen over straat te laten gaan." Wat kwam ik... Bruine suiker! (af hal)

Er wordt aan buitendeur gerammeld.

SUSETTE Ik kom! (op uit hal, met pakje bruine suiker) Plezier dat we al gehad hebben.

Er wordt weer gerammeld aan buitendeur.

SUSETTE De notaris. Hij kan mij niet meer missen. Ik mag misschien bij hem gaan kuisen. En koken. En... en... "Zoudt ge mogen van Willy?" zei hij. "Is Willy niet jaloeers?" "Willy jaloeers?" zei ik. "Het spijt me. Willy is nooit jaloeers. Ik wilde dat hij jaloeers was. Maar hij is het niet. Nooit." "Ik wel," zei de notaris, "ik ben wel jaloeers, als ik er aan denk dat gij vanavond niet bij mij maar bij hem zult slapen." Een joviale gast, die notaris.

Er wordt weer aan buitendeur gerammeld.

SUSETTE Ik kom! En plezierig. Ge hebt er geen gedacht van. (af buiten)

Buiten is er weer gestoei. We horen de bijhorende gilletjes van Susette (= die van Annette).

PAULINE (op hal, met een kostuum) Waar blijft ge? Hier. (geeft kostuum aan Dolf)

DOLF Ik was van ons Julia aan 't dromen. Ik droomde dat ze nevens mij lag. Ze legde haar armen rond mijn lenden. Meer moet ik niet hebben, Pauline, een arm rond mijn lenden.

Sanne welgezind neuriënd op van buiten. Ze stapt de hal in. Kristof op van buiten. Hij ziet er zeer somber uit. Hij stapt achter Sanne aan. Sanne aanstonds (met pakje) op uit de hal. Nog steeds neuriënd en Kristof negerend af naar buiten; af. Kristof wanhopig achter Sanne aan.

Pauline schudt het hoofd.

Annette op uit appartement; zonder pels.

PAULINE Ahwel? Nog eens?

ANNETTE Ja.

PAULINE Wat scheelt er?

ANNETTE Hoe: wat scheelt er?

PAULINE Ik dacht dat ge naar de Markies gingt?

ANNETTE 't Is nog tijd.

PAULINE 't Is tien uur voorbij.

ANNETTE Roland nog niet terug?

PAULINE Roland?

ANNETTE Nee. Ik zie het al.

PAULINE Wat scheelt er?

ANNETTE Niets.

PAULINE 't Doet.

Dolf gaat zitten.

ANNETTE Mag ik niet vragen of Roland al thuis is misschien?

PAULINE En die windbuil die bij u was, is die al thuis?

ANNETTE Windbuil? Dat is mijn baas, moeder.

PAULINE Baas. Te groot voor een servet en te klein voor een tafellaken.

ANNETTE Waar is hij?

PAULINE Wie?

ANNETTE Roland (huilt) Zou hij kwaad zijn op mij?

PAULINE Hij heeft misschien zijn reden.

ANNETTE Hij zit bij die van Pros, is 't niet waar?

PAULINE Nee, 't is niet waar.

ANNETTE Zeg het maar. Ik kan ertegen.

PAULINE Hij is met Willy op stap.

ANNETTE Met ons Susette hare Willy? Ge zegt dat om mij te troosten.

PAULINE Ik zeg dat omdat het de waarheid is.

ANNETTE Hij zit bij die van Pros. (iets strijdlustiger) De vamp. Hebt ge al gezien hoe ze naar hem kijkt?
't Geil loopt uit hare mond.

PAULINE Geilogen, dat doen er hier nog.

ANNETTE (heel strijdlustig) Maar dat ze niet peinst dat ze hem van mij gaat afpakken!

Dolf is ondertussen weer ingedommeld. Er wordt aangeklopt aan buitendeur.

PAULINE Op dit uur aan?

Annette opent de buitendeur.

ROBBY (op) Annette. Waar blijf je? We zitten op je te wachten.

PAULINE De windbuil. (af hal) Dolf, kom. Die andere kostuums.

ROBBY Annette-schat ...

ANNETTE Moment. (tot Pauline) Kostuums? Welke kostuums?

PAULINE Welke kostuums?

ANNETTE Toch die van vader niet?

PAULINE Ik heb geen andere.

ANNETTE Voor wie hebt ge die kostuums nodig?

PAULINE Voor de paters van 't rusthuis.

ANNETTE Paters in een rusthuis? Wat gebeurt hier allemaal?

ROBBY Tja. Wat gebeurt hier allemaal.

PAULINE Zeg het eens: wat gebeurt hier allemaal?

ANNETTE Moeder?

PAULINE Ge hadt maar niet weg moeten gaan, dan hadt ge 't geweten. Ik zal 't u zeggen. Wij zijn aan 't koken bij de apotheker. Ons Susette, Dolf, Celine, ik.

ANNETTE Aan 't koken?

PAULINE We moesten wel. Gij zoudt die paters laten verhongeren. En er zijn er al zo weinig.

ROBBY Van honger gesproken, Annette...

ANNETTE (negeert Robby) En gij zijt aan 't koken met die bende?

PAULINE Ja.

ANNETTE Ons Susette ook? En Celine? 't Zal schoon zijn.

ROBBY Annette.

ANNETTE (kort) Moment.

PAULINE Wilt ge Roland kwijt? Maak dan maar dat ge in de Markies zijt. (schudt Dolf wakker) Dolf.

Dolf wordt wakker.

PAULINE Meekomen. (tot Annette) En laat uw man maar verhongeren, terwijl gij u amuseert.

Pauline en Dolf af hal.

ROBBY We zijn alleen, Annette, eindelijk alleen.

ANNETTE Waar is Lucia?

ROBBY Naar huis. Ze had weer migraine. Het leven hoort ons toe, Annette. Annette, ik hou van jou, dat weet je. En ik verlang naar je. Ik verlang naar je met al wat er aan liefdes-honger in me aanwezig is. (grijpt Annette vast)

ANNETTE Honger? (maakt zich los; zonder uitleg naar hal; af)

ROBBY Annette! Ik wilde je gewoon even omhelzen. Annette! (kijkt op zijn horloge; vloekt binnensmonds) In de Markies kunnen ze niet blijven wachten.

Annette op uit hal, met zakje ajuin, een snijbord en een kom.

ROBBY Wat ga je doen?

ANNETTE Ajuinsaus maken.

ROBBY Ajuinsaus?

ANNETTE (begint ajuin te pellen) Dat eet hij graag.

ROBBY Wie?

ANNETTE Ik wil dat hij het tot ginder ruikt.

ROBBY Wie?

Annette pelt met ongewone hardnekkigheid de ajuinen.

ROBBY Ik herken je niet, Annette. Ik dacht dat je toeschietelijker was. (wrijft met zakdoek in zijn ogen)

Annette veegt ook wat ajuinvocht weg.

ROBBY Ik begrijp er niets van.

ANNETTE 't Is van Dolf de zijne. Dolf heeft de beste ajuin van de streek. De strafste. Vooral zijn gele.

ROBBY (kijkt op horloge) Annette, je brengt ons schema in de war.

Dolf op uit hal. Hij heeft twee jassen mee: de zijne en de jas die hij moet passen. Hij draagt een met bretellen opgehouden brede broek van Georges. De pijpen komen tot nauwelijks onder de knieën; de pijpen van zijn lange witte onderbroek zijn zichtbaar.

ROBBY Er loopt hier bovendien meer volk rond dan op de zaterdagse markt.

DOLF Ne keer passen, zegt ze. (Hij hangt zijn eigen jas over een stoel)

ROBBY Het heeft geen zin dat ik wacht, niet waar Annette? Annette?

ANNETTE Nee.

ROBBY Nee. Dan ga ik. Tot ziens. (boos en ontgoocheld naar buiten; af)

DOLF Die broek is te kort.

ANNETTE En te breed. Er kunnen twee rodekolen in. (met kom af hal)

Pauline op uit hal, met weer een ander kostuum.

DOLF Ze past niet. (wil broek uitdoen; laat zijn bretellen over zijn schouders glijden)

PAULINE Pas eerst deze eens.

DOLF Draai u om. (laat broek zedig een klein beetje zakken)

Celine op via buitendeur.

CELINE Pauline, waar blijft ge toch mens? Ge ... (ziet Dolf en vermoedt dat er iets gebeurd is tussen hem en Pauline) Zijt ge niet beschaamd. En dat met uw deuren wagenwijd open! (naar buiten; af)

Dolf trekt gauw de te brede en te korte broek helemaal op.

ANNETTE (op uit hal) Ze staat op, zijn ajuinsaus. (tot Pauline) Houd een oog in 't zeil. Laat ze niet te bruin worden. (naar appartement) Ik zal eens laten zien wat voor pijlen ik op mijn boog heb. (af appartement)

PAULINE Gaat ze nu wipschieten ook?

Achter buitendeur is er weer gegiechel van Susette (= van Annette). Susette snel op van buiten; ze slaat buitendeur dicht; ze praat richting buitendeur.

SUSETTE Ik ben direct terug, meneer de notaris.

Er wordt aan buitendeur gerammeld.

SUSETTE (straalt nog altijd van geluk) Moeder! Dolf! Plezier dat we al gehad hebben, plezier! Ik kom om wat gekonfijt fruit. (af hal) Plezier!

Er wordt aan buitendeur gerammeld.

SUSETTE Ik kom! (op hal, met pakje gekonfijt fruit) Plezier! Ge kunt het u niet voorstellen.

Er wordt weer gerammeld aan buitendeur.

SUSETTE Ik kom! (af buiten)

Buiten is er weer gestoei. We horen de bijhorende giljetjes van Susette (= die van Annette).

PAULINE Als ze lacht, is 't precies ons Annette.

DOLF Moet ik dit kostuum ook nog passen?

PAULINE (neemt kostuum op) Ik ga eerst hun gedacht eens vragen.

DOLF Ik ga mee.

PAULINE Blijf gij hier. Let op die ajuinsaus. Alhoewel. Roland eet niet graag haar ajuinsaus.

DOLF Wat zegt ge?

PAULINE Op de ajuinsaus letten. (naar buiten; mompelend) Laat ze maar aanbranden. (af)

ROLAND (op uit appartement) Ah, Dolf. Alleen?

DOLF Wat zegt ge?

ROLAND (luid) Waar zijn ze allemaal?

DOLF Weg.

ROLAND En Annette? Nog niet terug?

DOLF 't Was rap donker zeker?

ROLAND (kijkt op horloge) Dat spel met dat muziek moet nu toch al voorbij zijn? Ze moeten al in de Markies zitten nu.

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen?

ROLAND Hoe lang zou ik daar op rijden? Naar de Markies?

Dolf wil zijn jas aantrekken.

ROLAND Ik rijd naar de Markies. (bedenkt zich) Waarom? Ik mag daar toch niet binnen zonder vest. Wat voor een vest hebt gij daar? (pakt Dolfs jas af)

DOLF Da 's mijn vest.

Roland past Dolfs jas.

DOLF Van mij.

ROLAND Voilà. Ze past mij als gegoten.

DOLF De mijne.

ROLAND Ik mag ze toch eens bezigen? Dolf?

DOLF Zoudt ge niet liever een rodekool hebben?

ROLAND Dat ze mij eens tegenhouden in de Markies.

Zijn gsm belt.

ROLAND (moet eventjes naar zijn gsm zoeken) Hallo? ... Te laat. Het zal toch Annette niet geweest zijn? (kijkt op schermpje) Anonieme beller. Dolf, luister eens. Ik ben nu naar de Markies. Mochten we malkander mislopen, Annette en ik, gaat ge haar dan zeggen dat ik naar de Markies ben?

Dolf wijst hulpeloos naar de jas.

ROLAND Wacht. (neemt blad papier en kogelpen en schrijft het op) Ik ben naar de Markies. Geef haar dat. Hebt ge 't verstaan? (luid) Aan Annette geven. (naar appartement) Als ze ginder niet meer is, ben ik direct terug. (af appartement)

Dolf bekijkt het papier.

ROLAND (op uit appartement) Onze auto is weg. Hoe kan dat nu? Annette was toch met die Robby mee? Daarstraks stond hij er nog. Nu is hij is weg. Hij kan toch niet... Ik moet mij miszien hebben. Of staat hij op straat? (af naar buiten)

ANNETTE (op langs appartement; met pels aan) Hij is daar niet. Nu ben ik ongerust. Van heel de avond niet geweest, zei Pros. Sylviane smeed me bijkans op straat. "Hij zit op café, de zatlap", riep ze. Wat een smerige leugenaarster. Waar zou hij zijn, Dolf? (roept) Roland? Roland! (af hal)

ROLAND (op van buiten) 't Is in orde, Dolf. De auto staat er wel. Ik zal mij miszien hebben daarstraks. Tot sebiet. (af buiten)

Annette peinzend dromend op uit hal.

DOLF Roland heeft mijn vest aan.

ANNETTE (alert) Roland? Waar is Roland?

DOLF Weg.

ANNETTE Waarnaar toe?

DOLF Juist weg.

ANNETTE Juist?

DOLF Hij heeft mijn vest aan.

ANNETTE Juist? Hoe lang? (luid) Hoe lang al?

DOLF Hij moet ze terug geven.

ANNETTE (luid articulerend) Waar is hij naartoe?

Dolf toont papier.

ANNETTE (leest) Naar de Markies?

DOLF Hij zoekt u.

ANNETTE Hij zoekt me. Roland zoekt me! Hij zoekt me! Hij ziet mij nog geiren. Hij zoekt me! Dolf, Roland ziet mij nog geiren. Ik rijd achter hem aan. (af naar buiten; aanstonds weer op) Ik kan niet. Hij is weg met de auto. Of staat de auto... (af naar buiten)

ROLAND (op langs appartement) Mijn gsm. Waar heb ik hem ...?

DOLF (wijst op vest) Kan ik ze nu hebben?

Gsm rinkelt.

ROLAND (schrikt) Juist op tijd. (ziet de gsm op tafel) Hallo! .. Sylviane?

DOLF Mijn vest?

ANNETTE (op van buiten) Hij staat er toch. Maar op een andere plaats. Roland moet hier zijn. (merkt Roland; blij) Roland!

ROLAND (hoort en ziet Annette niet) Maar nee, Sylvianeke... Ik...

Annette kijkt diep ongelukkig en verdwijnt naar buiten. Roland merkt of hoort niets. Even later horen we het brutale wegrijden van een auto.

ROLAND Op zwier, ik? Met Willy? Van wie weet ge dat? Ik zal u dat morgen uitleggen, Sylviane. ... Ik weet dat wel. Afspraak is afspraak. Ge hebt honderdduizend keer gelijk, Sylviane. Afspraak ... De kwestie is ... De kwestie is ... De kwestie is: ik zie Annette geiren, ik wil haar gene zeer doen. En ik kan haar niet missen. Ik...

Sylviane heeft blijkbaar de gsm uitgezet. Roland bekijkt zijn toestel beteuterd en steekt het dan weg. Stapt verstrooid naar buiten.

DOLF Roland!

ROLAND Wat?

Dolf wijst naar de vest.

ROLAND Straks. (af naar buiten)

Dolf gaat ontmoedigd zitten. Roland dadelijk terug van buiten.

ROLAND Die auto is weer weg. Ik word zot. Zot. Zot. Dat komt door al die ambras.

DOLF (wijst naar zijn jas) Zoudt ge niet liever eens een koppel jonge duiven hebben, Roland?

ROLAND Ik ga niet meer weg. (doet jas uit) Hier: uw vest.

Dolf drukt zijn jas – als om haar tegen diefstal te beschermen - stevig tegen zich aan.

ROLAND Ik ga naar mijn bed. Hoe kan ik mij zo miszien hebben? Eerst stond hij er niet, dan wel, dan... (kijkt door het raam) Gatfernong! Hij staat er weer. (af naar buiten) Onze auto staat er weer!

Annette op langs appartement; ze huilt.

ANNETTE Ik kan het niet. Ik wil het niet. Ik ga niet naar de Markies. Ik ga naar mijn bed. (af naar appartement)

Roland op van buiten.

ROLAND Als de auto er staat, moet zij toch thuis zijn. Ze moet hiër zijn. Ze kan niet ver zijn.

Achter buitendeur is er weer het gegiechel van Susette (met de stem van Annette).

ROLAND (alert) Ze IS niet ver.

Weer gegiechel.

ROLAND Er is iemand bij haar. De windbuil is bij haar! (barst in woede los) Ik wring hem de nek om.

SUSETTE (op buiten; ze straalt van geluk) Ik kom om een pak zwarte chocolade.

ROLAND Is daar nog iemand?

SUSETTE (glunderend) Dat zeg ik niet. (af hal)

ROLAND IK zeg het: er is nog iemand. Nog twee. Annette en hare vliegenvanger. Ik wring hem de nek om! (af naar buiten; luid) Maak dat ge wegkomt! (we horen hoe hij zijn -vermeende- tegenstander enkele rake meppen geeft)

SUSETTE (op hal, met pak chocolade) Ik heb het vuur uitgedraaid. Ik weet niet wie wat aan 't koken was. Alles aangebrand. Ja, koken is een kunst. (af buiten)

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

ROLAND (op van buiten; gekalmeerd) Ik zal die lamp eens moeten vervangen. Ik zag niet waar ik sloeg.

ROLAND Als ik Annette maar niet geraakt heb.

DOLF Nee. (trekt zijn jas aan)

ROLAND Wat?

DOLF Mijn vest. Ge hebt ze toch niet meer nodig nu.

ROLAND En als ik haar geraakt heb, wat kan het me schelen?

DOLF Ik ga naar huis. 't Zal morgen weer vroeg dag zijn.

ROLAND Ze moet mij maar niet bedriegen. (doet anorak aan; kordaat) Zij mij bedriegen en ik voor haar mijn beste vriend Pros afvallen, is 't niet straf? Maar ik ga het hem van naaldje tot draadje uitleggen. Als ze mij nodig hebben: ik ben bij Pros. (naar buiten)

DOLF Om zes uur begin ik aan mijn stoof.

ROLAND (keert even op zijn stappen terug) Bij Pros en (met nadruk) Sylviane! (naar buiten; af)

DOLF (stelt vast dat hij nog steeds de te korte en te brede broek van het kostuum van Georges aan heeft) Georges zijn broek. (doet vest uit om daarna aan de broek te beginnen)

SUSETTE (op van buiten) Dolf! Dolf! Help me! De notaris moet gevallen zijn. Zijn bril kapot, twee tanden uit, zijn neus geschalotterd. Hij moet gevallen zijn. Mercurochroom! Ik moet mercurochroom hebben! (af hal)

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

Sanne en Kristof op van buiten.

SANNE (vriendelijk) Komt ge nog eens mee naar mijn kamer?

KRISTOF (hoopvol) Hoe lang mag ik blijven?

SANNE Lang. Maar niet over Emma of Delphine beginnen.

KRISTOF En gij over Ruben zwijgen.

SANNE Zotteke.

Sanne en Kristof verliefd doend af langs appartement.

SUSETTE (op uit hal, met mercurochroom) Hij kan ook tegen iets tegengelopen zijn. 't Is daar pikkedonker. Roland moet die lamp eens vervangen. (naar buiten) Gaat gij die broek aanhouden?

DOLF Nee nee. (laat broek zedig zakken, klaar om ze uit te doen)

CELINE (op van buiten) Susette. Vertel het mij. Wat is er met de notaris gebeurd?

SUSETTE Laat me door. Ik moet hem verzorgen. (af buiten)

CELINE (ziet Dolf met half afgezakte broek; verontwaardigd) Is een keer niet genoeg misschien?

PAULINE (op van buiten; vermoeid) Dolf, nog een keer. Ge zijt toch nog niet moe? Nog een keer gaan en... (merkt Celine) Wat is 't?

CELINE Pauline! Zijt ge niet beschaamd! (af naar buiten)

PAULINE Ik versta dat vrouwmens niet. (haalt de schouders op) Nog een keer heen en weer, en we zijn er van af, van de kostuums. Kom. (naar hal)

WILLY (op van buiten) Halt!

Pauline keert op haar stappen terug.

WILLY (geeft Pauline de hand) Ik ben een ambtenaar in openbare functie. (kijkt op horloge) Wàs. (geeft Dolf de hand) Ik wàs een ambtenaar in openbare functie. De boeken zijn toe voor vandaag. Waar is mijn wettige wederhelft?

SUSETTE (op buiten) Wilt ge nu eens wat weten? De notaris zegt ... (merkt Willy en schrikt) Willy!

WILLY Susette. Ik heb er kloppen op gegeven vandaag.

SUSETTE Willy?! Hebt gij de notaris geslagen?

WILLY Ik heb tot tien uur overuren... Wat?

SUSETTE De notaris is niet gevallen, hij heeft op zijn gezicht gekregen, zegt hij. Hebt gij hem geslagen?

WILLY Halt! (schudt het hoofd snel heen en weer) Willy denkt na. (zelfde beweging) Wat zegt ge?

SUSETTE "Uw man heeft mij geslagen," zegt de notaris. "Hij is wèl jaloers. Hij is jaloers omdat ik met u op stap ben."

WILLY Halt! Het moeten die overuren zijn.

SUSETTE (gelukkig) Zijt gij jaloers, Willy? Ge moèt jaloers zijn. Niet dat ik u zou willen bedriegen. Nog met geen honderd notarissen. Maar ge moet van tijd eens jaloers zijn. Ik heb dat graag.

WILLY Laat de kleintjes tot mij komen. (naar hal)

SUSETTE Ik wist dat ge mij geiren zaagt.

WILLY Weet je wat ik zie als ik gedronken ... (af hal)

SUSETTE (toont pakje) En kijk eens wat ik van de vrouw van de apotheker gekregen heb. Nee. Dat is voor straks, voor als we gaan slapen. Willy, waar zijt ge? (af hal)

ROLAND (op van buiten) Annette, waar zijt ge? Pros zegt dat ze mij zoekt. Waar is ze?

ANNETTE (op langs appartement; met badjas aan) Hier ben ik.

ROLAND Annette! (steekt de armen uit)

Annette vliegt Roland om de hals.

DOLF Wat gaan we nog allemaal horen.

Pauline op uit hal, met kostuum op de arm.

ROLAND Ge ruikt goed.

ANNETTE Dat is voor u.

ROLAND Jasmijn met ajuin.

ANNETTE Ajuin ook nog? Ik heb mijn handen nochtans al tien keer gewassen.

PAULINE Doe uw oren toe, Dolf. Dit is niet voor weduwnaars.

Roland stapt met Annette naar appartement.

WILLY (op uit hal; wrijft zijn mond droog) Halt! Roland!

Roland en Annette keren op hun stappen terug.

WILLY (geeft Roland de envelop) Van Fikken. Vanmorgen vergeten af te geven.

ROLAND Voor mij?

ANNETTE Eindelijk.

PAULINE Over dat grasmachientje nog eens?

ROLAND (haalt kaart uit omslag) Gelukwenstelegram?

ANNETTE (neemt kaart) Ik zal hem voorlezen als we in ons bed liggen.

SUSETTE (op uit hal; ze heeft opnieuw haar regenmantel aan) Kijk eens wat ik van de vrouw van de apotheker gekregen heb. (ze opent haar regenmantel; daaronder draagt ze een koket sexy slaapkleed)

Annette opent haar badjas; ook zij draagt een koket en iet of wat pikant slaapkleed.

Sanne en Kristof op uit appartement.

SANNE Is er iets?

CELINE (op van buiten) Is er iets?

WILLY Overuren, Roland. Dat worden overuren.

IEDEREEN Wat gaan we nog allemaal horen.

EINDE